

DEBRECZEN

XVIII. évf. 178. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Megtalálták a honszerző Árpád fejedelem sírját

ÓRIÁSI TÜZEK MOSZKVÁBAN, a Kreml romokban, a lakosság menekül

Bekerítő csala Szmolenszktől délkeletre — Cholm városa német kézen
Esztországban elérték a tallin-szentpétervári vasútvonalat

Szerződés a Szovjet és az Egyesült Államok között hadianyagszállításra
Angliától is segítséget kért a Szovjet — Rooseveltt találkozik Churchilllel

A kétezerkilométeres keleti front északi, középső és déli szakaszán változatlan hevességgel folyik a küzdelem. A német hadijelentés közli, hogy Esztországban a német hadak elfoglalták Taps városát, aminek az a fontossága, hogy így elérték a tallin-pétervári vasútvonalat. A front közepén, Szmolenszktől délkeletre újabb ellenséges erőcsoportokat kerítettek be, vagy semmisítették meg. Ukrajnában Budjenni szovjet tábornok kitörésekkel kísérletezik, de ezeket sorra megüsitják a szövetséges hadak.

A Német TL-vel illetékes helyen közölték, hogy a Lowat folyó melletti Cholm városa és Bjelaja-Cerkov német kézen van. Ha Moszkva még mindig azt állítja, hogy a bolsevikiek birtokában van ez a két hely, akkor Berlin ebben csak azt látja bizonyítva, hogy a legfőbb bolsevik katonai vezetés az arcvonal eseményeit immár nem tudja áttekinteni, — fűzi hozzá a német közlés.

Cholm város Lettország határáról négyezer, a Sztalin-vonal eme részétől keletre kb. 300 kilométerre van, Szmolenszk magasságában, tehát jó mélyen szovjet területen.

A MAGYAR HONVÉDCSAPATOK HADMŰVELETEI

Mint a MTI jelenti, az Ukrajnában folyó hadműveletekkel kapcsolatban magyar szakkorok hangsúlyozták, hogy azokra nézve fontos katonai szempontok miatt egyelőre nincs módjukban nyilatkozni. A honvéd csapatok arcvonal előtti helyzetéről azonban megállapítják, hogy a szovjet haderő ellenállása ezen a szakaszon megtörtnek tekinthető. Utalnak tovább arra, hogy miként a német és olasz közlések is sejtették, már valószínű, hogy az ukrán arcvonalon most folyamatban lévő hadműveletek befejezése után ismét jelentős eseményekről számolhatnak majd be a szovjet ellen küzdő államok és ezeknek a hadműveleteknek a sikerében a magyar csapatokat is kétségtelenül jól megérdemelt rész illeti meg. Veszteségeink továbbra is az eddigi szinten mozognak és nem haladják meg a hadjárat kezdete óta mutatkozott arányokat.

A SZOVJET ANGLIÁTÓL KÉR HADIANYAGOT

Dalton angol blokádugyi minisz-

ter a Reuter Iroda jelentése szerint az angol alsóházban bejelentette, hogy a szovjet kormány most már eljuttatta az angol kormányhoz hadianyagszükségletének lajstromát. Anglia a miniszter megállapítása szerint minden lehető megtesz, hogy kielégítse a szovjet szükségleteit.

Feltűnő a dologban csak az, hogy Anglia Amerikától kér hadianyagot, nyilván mert magának is szüksége van rá, ugyanakkor a szovjetnek ígér hadianyagszállítást.

AMERIKA

meg tovább megy a szovjet segítsében, mint Anglia. Mint a Német TL Newyorkból jelenti, az amerikai külügyminiszterium s Urman-szkij szovjet nagykövet jegyzékét váltott, amely szerint az Egyesült Államok kötelezik magukat, hogy fontos hadianyagok szállításával elsőbbségi jogot biztosítanak a Szovjetunióknak. Korlátlanul adnak engedélyeket hadianyagok kivételére és az Egyesült Államok hajótere rendelkezésre áll a hadianyag elszállításának meggyorsítására.

A demokrata USA így válik legszorosabb szövetségesevé a bolsevizmusnak és a szovjetet még Angliánál is előbbre helyezi.

MOSZKVÁBAN 200 REPÜLŐERŐD KELLENE, WASHINGTONNAK MURMANSZK

Berni jelentés szerint az Egyesült Államok és a Szovjetunió között egyezményt írtak alá hadianyagszállításról s egy évre meghosszabbították a rendes kereskedelmi szerződést. Az NST Newyorkból úgy értesül, hogy komoly amerikai körökben teljesíthetetlennek látják azt a moszkvai kívánságot, hogy az Egyesült Államok repülőgéppara a azonnal szállítson a Szovjetunióknak 200 úgynevezett repülőerődöt.

Harry Hopkins, miután Londonban Churchilllel és Edennel tárgyalt, visszautazik az Egyesült Államokba. Stockholmban helsinki jelentés alapján úgy tudják, hogy Hopkins Sztalinnal folytatott megbeszélése során kérte, hogy a Szovjetunió Murmanszkt is engedje át az Egyesült Államoknak flotta-és repülőtámaszpont céljaira.

AMERIKAI HANGOK

Washingtoni jelentés szerint Nye köztársaságpárti szenátor a

szénátus keddi ülésén kijelentette, hogy több angol államferfi személyes bevallása szerint a jelenlegi európai háború a világháborút követő angol politika és a versaillesi szerződés következménye. Lee demokrata szenátor ezzel szemben azt állította, hogy a versaillesi szerződés túlságosan tisztességes volt. Az amerikaiak hibát követnek el, hogy nem szállták meg az egész Németországot. A most folyó háború után Németországot szét kell darabolni.

Wheeler szenátor kedden kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya arról a követeléséről, hogy a behívott műveistákat és ujoncokat a nyugati félgömbön kívül is felhasználhassa, még nem mondott le végérvényesen, hanem ismét előáll ezzel a követeléssel.

ROOSEVELT-CHURCHILL TALÁLKOZÓ

Lisszaboni jelentés szerint ottani amerikai és angol körökben küszöbönálló Rooseveltt-Churchill találkozóra számítanak. A várt, találkozó helyét nem ismerik, de azt

Moszkva bombázásának hatása

Mint a Giornale d'Italia Stockholmól jelenti, Moszkvából odaérkezett hírek szerint a német bombázások óriási károkat okoztak a moszkvai pályaudvarokon, az ipartelepeken és a kormányhivatalokban. Lubiánka környéke egyetlen romhalmazzá vált és sok bomba zuhant a Kremlre is. A szovjetek óriási háza, amely a bol-

hiszik, hogy a nyugati féltéke egyik pontján lesz.

ROOSEVELTNE ANGLIÁBA KÉSZÜL

A Svenska Dagbladet newyorki levelezője arról értesül, hogy az Egyesült Államok elnökének neje Angliába látogat. Rooseveltt Eleonora asszony előreláthatóan szeptemberben utazik Londonba. Az utat repülőgépen tenné meg.

ANGOL-SZOVJET KÖZÖS AKCIÓN IRÁNBAN

A Bazler Nachrichten londoni tudósítója közli a News Chronicle jeruzsálemi értesülését, amely szerint Nagybritannia és a Szovjetunió Iránban közös akcióra készül. Ennek az akciónak a természetéről egyelőre semmi közebbi sem lehet tudni.

Újabb jelentések szerint az elmúlt napokban brit felderítő gépek ismételen megsértették Irán légterét. Az angolok Irán nyugati vidékei fölött végeztek felderítőrepüléseket.

sevista rendszer egyik büszkesége volt, csaknem teljesen megsemmisült. A külvárosokban, ahol igen sok ház fából épült, már napok óta egész utcák égnek. A városban alig lehet lélegzeni a fojtó füst miatt. A lakosság igyekszik minden lehető közlekedési eszközzel elhagyni a szovjet fővárost. (MTI)

Sztalin parancsára agyonlőtték Moszkva légügyi parancsnokát

STOCKHOLM, augusztus 5. (NST.) A moszkvai katonai körzet légügyi parancsnokát a német repülő Moszkva ellen intézett nyolcadik támadása után a GPU egy különítménye agyonlőtte. A kivégzésre maga Sztalin adta

meg a parancsot, miután kiderült, hogy a szovjet főváros semmiképpen sem készült fel a német légi támadások elhárítására, holott az agyonlőtt légügyi parancsnok mindig ezt hangoztatta.

Felkelő mozgalom Szibériában

SANGHAJ, augusztus 5. (Német TL.) A szibériai Léna vidékén egy felkelő mozgalom vasárnap óta titkos rádióállomást működtet, amely valószínűleg Kulső-Mongóliában van. A titkos rádióállomás felhívta a felkelőket, hogy

fossák ki a Kolehokok esürjeit és hogy juttassák el a központhoz a fekete lajstromokat. A titkos rádióállomás minden este 21 óra 40 perctől 22 óráig közvetít. (MTI.)

Már alig mutatkoznak szovjet repülőgépek

Berlin, augusztus 5. Mint a Német Távirati Iroda illetékes helyen értesült, a német légi haderő súlyos csapásai a bolsevikiek légi haderőjét

nagyrészt kiküszöbölték. A még meg-

TÓKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

levő bolsevik repülőgépek lehetőleg kitérnek az elől, hogy harcba bocsátkozzanak német repülőgépekkel. Német légi kötelékek augusztus 4-én sikeres támadásokat intéztek Kievtől délnyugatra fekvő vasútvonalak és szovjet földerdőtáncok ellen. Mindent nagy tüzek támadtak. Bolsevik ütegállások ellen intézett támadás során felgyújtottak több löszerraktárt. Német repülőkötelékek az északi arcvonalon jó eredménnyel folytatják

Hogy győztünk le egy óriás szovjet-tankot

A honvéd haditűdősítő század közlése

Alig szürkülő virradat van, amikor mely álomból ébredni kezd a felderítő zászlóalj. Hetek óta alig volt ilyen pillenője; mert most legalább 16 órát egyhelyben voltak, a legények most nem az ellenség előtt, hanem néhány km-nyire a biztosító vonal mögött éjszakáztak. Az ember csak árnyékok mozgásából és a halk csajkázórgésból mozgásából és a halk csajkázórgésból sejtje, hogy reggeli osztás van. Haditűdősítő bajtársaimmal magunk is oda húzódnak a mozgókonyhához és fújva, de nagy gyönyörűséggel kortyolgatjuk a forró katonakávé. Azután gyülekeznek a századok és a zászlóaljparancsnok megegyeszer maga köré gyűjti tiszteit. Elismétli előttük a már tegnap este megkapott rendelkezéseket, a mai előnyomulásra nézve.

Az acélszakos árnyak tisztelegnek, visszasietnek beosztásukba s aztán lassan egyre nagyobb dübörgéssel egyik jármű a másik nyomában, kanyarodva halad kifelé a közsgéből. A felzött talaj csúszik, a beborult ég miatt lassan világosodik a hajnal, óvatosan kell előre hajtanunk. Most megáll az élen haladó parancsnoki autó, valaki hozzálép az útmenti tanyából s a jelzőtárcsa megállítja egész oszlopunkat. Az előttünk lévő biztosító vonal egyik főors parancsnoka tájékoztatja zászlóalj parancsnokunkat, azután ismét elindulunk, de most már nagyobb távolságot tartva s lehetőség szerint minél kevesebb zajjal. Ritkás, de igen nagy kiterjedésű erdő előtt felveszi a zászlóalj előnyomulási alakzatát:

— Páncélgépkocsi osztág előre!
A páncélos el elindul, mögötte a páncéltörő osztág, azután néhány motorkerékpáros s amikor már jól elől jár az előosztág, következnek a zászlóalj századai is. Egy terephullám tetejére érve elejétől végig látjuk az egész zászlóaljt.

Ebren figyelve halad elől a páncélos el. Kis ideig csak távoli harci zajt halunk, de most, hogy a közsgé elé érünk s az előttünk lévő vasútvonal erős kanyarodásban hajlik meg: hirtelen heves géppuska és golyószóró tűz ropog felénk. A páncélos el — jól látjuk innét — néhány géppel oldalt letér az útról és meggyorsítja sebességét. Páncéltörőink rohanva viszik tüzelőállásba lövegeiket legrálya kocsiokról. — Elöl haladnak géppuskáink. Fél perc alatt fűléskető puskázás és géppuska-vertakozás zeng a tájon, amelybe a páncéltörők éles csattanása s túldalol robbanása hangzik, valamint a golyószórók rövid dübös tűzszorozata morajlik bele.

Az előosztág egyre szívósabban hatap bele az ellenségbe, egy nyilván átkarolásra kiküldött osztága a vasútvonal mentén szalad előre behúzott nyakkal, amikor egyszerre mennydörgésszerű morajlással előre dübörög balkezlől egy porbaborult szinte emeletes szörnyeteg. A porfelhőből lángnyelvek csopkodnak ki, nyomban utána dörgés morajlik fel, gránátok húznak át a fejünk felett, szerencsére magasan. Bozócsoport áll fenn a terephullámon. — Abban sejtje ez a szovjet acélszörnyeteg saját lövegünket. Azokat akarja kilőni. Közben azonban egyik géppuskája is megszólal. Ez sem tesz sok kárt, mert alól lévő páncélos járműveinknek nem sokat árthat. Több terepjárónkat pedig már lehetőleg fedezett állásba vetettünk. A szovjet tank félelmetes hatást kelt, háborzongató, amint közeledve nőttön-nő. Agyújának tüze még mindig rossz irányba hat. —

támadásaikat szovjet utánpótlási be-
rendezések és közlekedési utak ellen.
Bombákkal megsemmisítettek több
utánpótló táborát és szállító szerel-
vényt, továbbá telitalálatokkal hasz-
nálhatatlanná tettek sok országutat és
vasutat. Erős német légi alakulatok
augusztus 4-én is beavatkoztak a föl-
dön folyó harcokba. Német repülő-
gépek, amelyek a német hadsereg-
alakulatokat támogatták, augusztus
4-én Szmolenszktől keletre megsemmi-
sítették 11 szovjet páncélgépkocsit és 120
tehergépkocsit. Ugyanezen az arcvonal-
szakaszon levegőbe repítettek
egy szovjet löszerraktárt és löszerral
megrakott két páncélvonatot. Egy né-
met harci repülőgép augusztus 4-én
mely repüléssel megtámadott a Kelet-
lenger keleti részében egy szovjet
előőrs-hajót és azt elsüllyesztette.
(MTL)

Géppuska- és golyószóróval pedig egyelőre nem tudni kezdeni.

Am elől lévő bajtársainknak úgy-
látszik nem imponál túlságosan. Az
imént az útmenti árokba pattant fel
egy motorkerékpáros és hajított kézi-
gránátot a vörös tank elé. Sajnos, ké-
sőbb robbant. A tank még mindig jön!
Mögöttünk felvonulhattak már löve-
geink is, mert egymás után robbannak
gránátjaink a vasúti töltésben és a
tank mögött. Újabb két kézigránát
robban a tank körül. Az egyik oldalt,
a másik mögött... s a tank még mindig
jön! Látni, hogy a tőlünk jobbra tü-
zelőállásban volt páncéltörőnk fűrgőn
odébb tolják kezei.

A szakadatlan, fűléskető fegyver,
géppuska, golyószóró, agyú tűz és kézi-
gránátok zajában azonban a tank el-
lenállhatatlanul jön!

Most egyszerre éles, kurta csattanás
hallatszik előttünk, azután meg robban
valami a tank sötét testén. Röviddel
utóbb máshonnan ugyanilyen csattanás
és még egy lobbanás és a szovjet tank-
szörnyeteg egyre lassulva megtesz né-
hány métert, azután megáll. A körül-
löttünk hasaló honvédek elordítják ma-
gukat:

— Eljen!...
De ugyanakkor megtörök a töltés
hosszában védekező ellenség harciked-
ve is. Az előosztág megerősítésére
előre rohan századok magukkal sororin-
tanak mindent s a páncélos el is dübör-
göve indul megint előre.

Az egész úgy tűnik, mintha 2 percig
tartott volna. Csak az óra mutatja,
hogy csaknem negyed óráig tartott en-
nek az út és vasút menti utóvéd állás-
nak leküzdése. Ilyen rövididű minden-
esetre páncéltörőnk nagyszerű találat
szabta a harcot. A szovjet tank meg-
bénulása hervasztotta le a vörös utó-
véd harci kedvét. Mi is rohanunk előre.

A szovjet tank mellett minden ko-
csink lassít, de még így is csak futó-
lagosan nézhetjük meg. Mindenesetre a
legnagyobb harcigép, amelyet idáig
láttunk. Valaki azt mondja a kocsi rá-
zástól rezegő hangon, hogy 7 cm-es
agyúja van a tanknak. Más valaki úgy
vélekedik, hogy 50 tonnás, tehát a leg-
nagyobb típusú szovjet harci gépkocsi.
Két emberünk már próbálja nyitogatni
a nyílásokat, hogy kihúzza belőle ép-
ségben maradt, vagy sebesült, esetleg
halott legénységét.

Átrobogunk a töltésen, mögötte vé-
res ruhafoszványok, néhány fegyver, el-
szórt töltények, 5 vagy 6 vörös katona,
riadt szemmel, égne tartott két kezé-
vel. Egy fecsoport alatt valaki támo-
gatja a másikat, de azok is mind a ket-
ten feltartják kezüket. Nekünk most
mics időnk arra, hogy összeszedjük
öket. Nyomon kell követnünk azokat,
akik ugyancsak gépjárműveken men-
külnek előttünk, akiknek járműveit
most eltakarja a magasan szállongó
por...

Hatezer szovjet fogoly és sok halott Ukrajnában

Berlin, augusztus 5. (Német TI.)
Ukrajnában tovább folyik a bekerít-
ett bolsevik kötelékek megsemmisí-
tése. Előzetes átvizsgálás szerint kb.
hatezer foglyot ejtettek egy bekerítés
tervszerű összeszerítésa alkalmával.
Ezenkívül eddig 50 löveget és 368 te-
hergépkocsit számláltak. A németek
elfoglalták a szovjet egyik teljes lösz-
szállító hadoszlopát is. Az elesett bol-
sevik katonák száma ezen az arcvonal-
szakaszon nagyon tetemesen fe-
lülmúlja a foglyok számát. Egy né-
met hadosztály állásai előtt 1450 szov-
jet katona, közöttük sok tiszt és poli-
tikai biztos holttestére akadtak. (MTL)

Olasz hadijelentés

Heves harc Tobruknál

Az olasz főhadiszállás jelentése:
Észak-Afrikában az ellenség a tobruki
arcvonalon heves támadást intézett
állásaink ellen. Az ellentámadásban a
német osztagok súlyos veszteséget
okozva verték vissza az ellenséget.
Sok foglyor sikerült ejteni. A harc-
térén több mint 100 angol halott ka-
tona maradt. A küzdelemben résztvet-
tek a német repülőgépek is és ered-

A finn támadás gyorsan halad előre

Helsinki, aug. 5. (Német TI) Jól-
értésült helyen kijelentették, hogy
a keleti arcvonal középső részén a
finn támadás gyorsan halad előre.
A Ladoga tótól északnyugatra
erős szovjet csapatok ellentámadá-
sa összeomlott és az ellenség igen
nagy veszteségeket szenvedett.
Három szovjet zászlóaljat teljesen
felmorzsoztak. Az ellenfél a finn
öböl partján tehermentesítés érde-

Japán blokád alá helyezte a kantoni nemzetközi negyedet

TOKIO, augusztus 5. Válaszul a ja-
pán követelések befagyasztására, a ja-
pán kormány blokád alá helyezte a
kantoni nemzetközi negyedet.

SANGHAI, augusztus 5. (Német TI.)
Sanghájban kedden délután olyan hí-

Washington és az Azori szigetek

Newyork, augusztus 5. (Német Tá-
virati Iroda) Az Internacional News
Service washingtoni irodájának a wa-
shingtoni külügyminisztériumnál ak-
kreditált tudósítója szenzációs hírt ju-
tatott a newyorki Times Heraldnak és
hangsúlyozta, hogy jó forrásból szerez-
te. Eszerint az Egyesült Államok kor-
mánya ismételt portugál kijelentések
alapján, amelyek szerint az Azori-szi-
gek Portugália birtoka és az is ma-

APOLLO FILMSZÍNHÁZ
MA 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK!
SZERELEM ZSARNOKA
Filmjáték az előkelő francia társadalmi életéről.
Főszereplők: Francoise Rosay, Troubetzkoy herceg, Pierre Reonir.
Előadások: 5, 7 és 9 órákor.

ményesen bombázták az ellenséges tü-
zérségi állásokat.

A sállumi arcvonalon az előőrsök
tevékenykedtek. Ellenséges repülőgé-
pek bombázták Dernát és szétrombol-
ták a dernai templomot és a gyar-
mati kórházat. A kórház betegei közül
egy meghalt, négy megsebesült. (MTL)

kében erős támadást kezdeménye-
zett, de ezt is visszaverték, miköz-
ben a szovjet csapatok súlyos vesz-
teségeket szenvedtek. A finn légi
erő a Ladoga tótól keletre nagy
sikerrel támadásokat intézett hát-
sól ellenséges csapatmozdulatok el-
len. A szovjet légi tevékenysége a
hadművelet és Finnország területe
felett csaknem teljesen megszűnt.
(MTL)

rek terjedtek el, hogy a mandzsui
szovjet határon komoly incidensek
folytak. A japán hadsereg szóvivője
kijelentette, hogy Sanghájban illetékes
japán helyeken semmit sem tudnak
efajta incidensekről. (MTL)

rad, felkérte a brazilai kormányt,
hogy „tekintettel az atlantióceáni fe-
nyegető helyzetre, vegye vednökségébe
az Azori-szigeteket”.

Igy kívánják biztosítani ezt a fontos
támaszpontot a nyugati félgömb védel-
me számára — mondja a jelentés. Egy-
előre még kérdéses — fejezi be az In-
ternational News Service jelentését —
hogy válaszol a brazilai kormány erre
a felhívásra (MTL)

Anglia hadihajókat küld az északi jegestengerre

STOCKHOLM, augusztus 5. A „Hel-
sinki Sanomat” értesítése szerint erős
brit flottagegységek összevonása van
folyamatban az Északi Jegestengeren.
A brithadiahajók együttműködésben
állnak azokkal a szovjet szárazföldi
erőkkel, amelyeket állítólag északon
vontak össze. (MTL)

Rövid táviratok

Zürich, augusztus 5. A „Neue Züri-
cher Zeitung” milánói levelezője je-
lentí, hogy legközelebb Jugoszlávia
utódlamái: azaz Magyarország, Horvát-
ország és Bulgária képviselői Bécsben
érkezetre gyűlnek össze. Az érte-
kezlet a volt Jugoszláv állam vasúti
felszerelésének szétosztásáról fog ha-
tározni.

Angol illetékes körök cáfolják, hogy
százegereznyi brit katonaságot vontak
volna össze a thailöldi határon. A telt
intézkedések tisztán védelmi jellegűek.

Az amerikai kormány zár alá he-
lyezte a valósi selymet, a készleteket
a hadügyminisztérium rendelkezésére
kell bocsátani. Erre a hírre a hölgyek
valóságos megrohanták a divatru-
házaikat és selyembarisnyát és selyem-
fehértaneműt vásároltak. A rendőrség
nem tudta megakadályozni, hogy sok
helyen a vásárlók össze ne verekedjenek.

A portugál kormány elhatározta,
hogy az Azori szigetekre és a Zöldfok
szigetekre küldött csapatátelhelyezése-
ken kívül tetemesen megerősíti Ma-
deira szigetének helyőrségét is. A
Lima gőzös ebből a célból csapatokat
szállít Funchalba.

A Reuter írda kairói jelentése sze-
rint a szuezi révpárt ellen legutóbb
vörös hajóval német légi támadáskor 90
embert életét veszítette 198 pedig meg-
sebesült.

A japán hadihajók feltartóztatták
a Jance-folyón az Egyesült Államok
egyik tartályhajóját és a rakomány
megvizsgálása céljából Sanghájba ki-
sérték. A tartályhajó lefoglalását azzal
indokolják, hogy az amerikai hajó
messzebb hajózott fel a Jance-folyón,
mint a vámbeváltás alkalmával beje-
lentett rendeltetési kikötője.

Az amerikai képviselőház 30 szava-
zat ellenében 369 szavazattal elfo-
gadta az új adótörvényt, amely a jövő
költségvetési évben 3,2 milliárd dollár-
ral járul hozzá az államkincstár be-
vételeihez. Az új adótörvény alapján
a középosztályt sújtó adókat csaknem
megháromszorozták.

A Fülöp szigetek polgári védelmi hi-
vatala rémhíres kísérletek meghúsi-
tása érdekében elrendelte, hogy val-
mennyi kőolajtartályt és benzinkartárt
örszemmel őriztessenek. A Fülöp szí-
getek rendőrségét kétezer fővel me-
gerősítették.

Minisztertanács

A kormány tagjai Bárdossy László
miniszterelnök elnöklésével kedden
reggel 9 órákor minisztertanácsra ül-
tek össze, melyen a folyó kormány-
zati ügyeket tárgyalták meg. A minis-
tertanács a déli órákban ért véget.

VIGSZÍNHÁZ MOZGÓ
Ma 5—7—9 órákor
a hangulatos, szórakoztató
MAGYAR FILM:
Pusztai szé
Fősz.: LÁZAR MÁRIA —
SZELECZKY ZITA —
JÁVOR — KISS FERENC
RÓZSAHEGYI.

Kinzókamrák, emberégető kályhák, halottak feldarabolására alkalmas kádak, betörőszerszámok, bombák a párisi volt szovjetnagykövetség épületében

Meglepo és háborzongató felfedezések a házkutatás alkalmával
Az orosz emigráció vezetőit valószínűleg ott gyilkolták meg

Berlin, aug. 5. Mint tájékoztató helyről közlik a Német TI-vel, a birodalmi kormány már néhány nappal a Németország és a Szovjetunió között kitört ellenségeskedések után tudomást szerzett arról, hogy a szovjet kormány közvetlenül a német diplomáciai képviselő elutazása után házkutatást tartott a német nagykövetség székházában. Német illetékes körök ezért házkutatást rendeztek a párisi és berlini volt szovjet nagykövetségen.

A párisi volt szovjet nagykövetség épületének átkutatása újból megerősítette, hogy a szovjetországi diplomáciai képviselői, mint a komintern külföldi állomásai voltak az egyes országokban.

A nagykövetség teljesen elszigetelt szárnyán rendezték be a GPU hivatalos helyiségeit. Ezekbe a társas helyiségekbe csak nehéz pancélajátékon át lehetett bejutni.

Hangtompítófalak, villamos gombnyomásra nyíló, nehéz párnasajtók, álcázott megfigyelő nyílások és lörések az egyes folyosók és szobák felé és egy elektromos égető kályha közelében egy fűdőkáddal a holttestek feldarabolására, ezenkívül igen sok rádió műszaki anyagot találtak teljesen fel-

szerelt adóállomásokat lehallgatókkal, valamint különféle rádióvetélre alkalmas berendezéseket és filmkészülékeket. Ezenkívül időzített gyújtókészülékeket, géppuskákat és géppisztolyokat. Több, mint háromezer géppuskatöltényt, valamint nagyobb robbanóerejű bombákkal megtöltött tartályokat foglaltak le.

A GPU központ kinzókamaráiban szilárdan beépített hatalmas kályhákat rendeztek be az emberek elégetésére.

Igy bizonyos, hogy nemesak Müller tábornokot, az emigráció elűnt vezetőit, hanem Kutjokov tábornokot, valamint a fehér emigráció tagjait is itt gyilkolták meg. (MTI)

Berlin, aug. 5. (Német TI) A berlini szovjet nagykövetségen ugyan csak házkutatást tartottak arra a hírre, hogy a szovjet kormány az ellenségeskedések kitörése után néhány nappal közvetlenül a német diplomáciai küldöttség elutazása után házkutatást rendelt el a moszkvai német nagykövetség épületében. A házkutatás eredménye feltűnő hasonlatosságot mutat a párisi szovjet nagykövetségen végzett házkutatás eredményével. (MTI)

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Ukrajnában a szűk területre összehozott ellenséges erők kitérés kísérleteit megghiúsítottuk. Ez alkalommal az ellenség csapatrészeit felmorzsoltuk.

Szolovszkától délkeletre 100 kilométerre az áttérési terület kiszélesítésénél egy újabb ellenséges erőseparlot meglepo előretérrel megsemmisítettünk, részben bezártunk. Észkeleten elfoglaltuk Taps városát.

Harcil repülőgépek az elmúlt éjszaka egymásután gördülő hullámokban sikeresen támadták robbanó- és gyújtóbombákkal Moszkva katonai és hadigazdálkodási telepeit.

A brit ellátási hajózás ellen intézett támadások alkalmával a légi haderő Irországtól nyugatra és a Szent György-csatornában két kereskedelmi

hajót süllyesztett el, összesen 10.300 tonna tartalommal.

Észak-Afrikában Tobruknál megghiúsult erősebb brit csapatok támadása, miközben az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Német harcil repülőgépek az elmúlt éjszaka megghiúsították a Suez-csatornában levő brit támaszpontokat.

Az ellenség sem nappal, sem éjszaka nem repült be birodalmi terület fölé.

A brit kereskedelmi hajózás elleni küzdelemben a haditengerészet és a légi haderő júliusban összesen 407600 tonna tartalmú ellenséges kereskedelmi hajóit süllyesztett el.

Ebben a számban nincsenek benne azok a veszteségek, amelyeket az ellenség aknák következtében szenvedett. (MTI)

Mit lehet és mit nem lehet Romániába postán küldeni

A postavezérgazgatóság közli, hogy a román posta intézkedése következtében a Romániával való postaforgalomban további intézkedés csak a következő küldeményeket lehet továbbítani: 1. ajánlott leveleket, amelyek kizárólag csak okiratokat, vagy okirat másolatokat tartalmaznak. Ezekben magánlevelezést elhelyezni nem szabad, 2. kereskedelmi és ipari vállalatok ajánlott levelet, feltéve, hogy azok magánlevelezést nem tartalmaznak, 3. közönséges levelezőlapokat és nyomtatványokat (névjegyek kivételével), 4. értéknylvánítás nélküli csomagokat, 5. postautalványokat.

Nem lehet tehát Romániába küldeni közönséges leveleket, magánközleményt tartalmazó ajánlott leveleket, válaszos levelezőlapokat, névjegyeket, armináltakat, kis-csomagokat, értékleveleket, értékdobozokat és értéknylvánítással ellátott csomagokat, a Romániába szóló küldemények címe és szövege kizárólag csak: román, német, francia, vagy olasz nyelvű lehet. Az állami hatóságok és hivatalok, valamint a külképviseleti testületek levelezéseire ezek a korlátozások nem vonatkoznak. A román posta a postaküldeményekért nem vállal felelősséget.

A Leventeintézmény vezetőségének meghívására a Hitler-jugend 65 főnyi csoportja tegnap dében érkezett Budapestre. A magyar határon tiszti küldöttség üdvözölte először a magyar földre lépő német ifjakat, a hivatalos fogadtatás a Nugati pályaudvaron volt.

Pomáz mellett megtalálták a honszerző Árpád sírját

Budapest, aug. 5. A pomázi romterületek feltárója Sashegyi Sándor, a kiváló régész bejelentette vitéz Endre László dr. alispánnak, hogy Pomáz tőzsomszédságában megtalálta a honszerző Árpád fejedelem sírját.

Az utóbbi hetekben a tudomá-

nyos körök legkiválóbbjai tetek látogatást a Pomáz környéki sziklasírnál. A látottak meglepo hatást gyakoroltak a szakférfiakra. Külön szakbizottsággal kereste fel a környéket a főváros helyettes polgármestere is.

A Nagyerdőn félig levetkőztetett eszméletlen fiatalemberre találtak csaláncöteg alatt

Még nem tudták teljes bizonyossággal megállapítani kiletét — Rejtélyes az eset

Különös eset ügyében indított nyomozást a debreceni rendőrkapitányság. A Nagyerdő egyik bokros részén távolabb a gyalog közlekedők útjaitól, eszméletlen állapotban találtak egy félig levetkőztetett fiatalembert, akinek testét csaláncöteg borították be. A fiatalember, csaláncöteg alatt feküdt egy bokor alatt.

A mentők megpróbálták eszméletre téríteni, de csak annyit tudtak kivenni a láztól bódult fiatalember szavaiból, hogy Császár Kardos András 28 éves debreceni orvoszigorló, aki a Rákóczi utcán lakik. Arról, hogy mi történt vele és kik vették el a ruháját nem

beszélt, mert újra eszméletlen lett. A mentők az idegklinikára szállították, ahol olyan súlyos állapotban van, hogy eszméletét a késő esti órákig sem nyerte vissza.

A rendőrségen kedden este azt jelentették az esettel kapcsolatban, hogy az erdőn talált eszméletlen fiatalember Kádár András 28 éves Rákóczi u. 28. szám alatti lakossal azonos. A nyomozás folyik tovább annak megállapítására, hogy milyen módon került az erdőbe és hogyan szenvedte a csalánoktól eredő súlyos sérüléseket. Azt is mondták, hogy a fiatalember ideg-beteg volt az utóbbi időben.

BABITS MIHÁLY MEGHALT

A magyar irodalomnak nagy gyász van, meghalt életének 58. évében Babits Mihály, a kiváló költő, író és műfordító.

Babits tanári pályára készült, a budapesti egyetemen tanult. Négyessy László híres „stílusgyakorlatain” együtt szerepelt Kosztolányi Dezsővel, Juhász Gyulával és Tóth Árpáddal.

Baján, Fogarason és Szegeden volt tanár, az utóbbi helyen mélyült el barátsága a Nyugat-nemzedék másik nagy költőjével, Juhász Gyulával.

A háború alatt Budapestre helyezték, az összeomlás után megvált a tanári pályától, azóta csak az irodalomnak élt.

Osváth Ernő halála után, mikor a távollévő Ignotus nevét levették a lapról, ő lett a Nyugat szerkesztője.

Igen sokat dolgozott, utolsó éveiben súlyos betegsége idején sem pihent. Mint lírikus kezdte, de regényei és kivált tanulmányai is maradandó értékűek. A magyar irodalom legnagyobb poéta-doctusa volt. Fogékony szellemé évezredek kultúrkincsét olvasztotta magába.

Műfordításaival a magyar szellem világgépét óriási arányokban tágította és az irodalmi ízlést hajlékonyabbá

és nemesebbé tette. Legnagyobb műfordítói teljesítménye Dante Komédiájának a világirodalom Dante-fordításai között páratlanul álló magyarnyelvű tolmácsolása. Tavaly ezt a munkáját olasz állami díjjal tüntették ki.

Babits Mihály már évek óta betegeskedett. 1936 őszén, mikor ifjúkori jóbarátját, Kosztolányi Dezsőt temették, már nem tudott megjelenni a temetésen. Állandóan rémek gyötörték, irtózott a halál gondolatától és versiben egyre harsányabb erővel szólt az életéről. Különböző betegségek azonban biztosan végezték alattomos munkáját. Gégéjére lépett fel, operálni kellett. Gégéjére került szereltek, miatta csak úgy tudott beszélni, ha a platínakanül nyílását befogta. Hangja sipítózza, szüntelenül és szürkén szólt, barátjai tudták, hogy a nagy költő nemsokára követi Kosztolányi barátját. Csodálatos életerejű azonban évekig viaskodott a kórral. Állapota az utóbbi hetekben egyre romlott, szombaton szívgyengeség lépett fel.

A nagy költőt beszállították a Sesta szanatóriumba, ott érte a halál tegnapra virradóra.

A gyűlés befejezése után a résztvevők díszmenetben vonultak el a város katonai parancsnoka előtt. Bácsbereg lakossága vasárnap hanggyűlés keretében ünnepélyes hátszónyalatkozatot tett a magyar államnak.

Szent István Kupamérkőzés

Budapest, augusztus 5. Kedden folytatták a Latorca ucai sporttelepen a Szent István-kupa mérkőzéseket a Gamma FC—Elektromos TE találkozó-sával. A fényárban úszó pályán mintegy hétezer főnyi közönség jelent meg, illetőleg nézte végig a két csapat izgalmas küzdelmét, amely kétszeri meghosszabbítás ellenére is döntetlenül végződött, úgyhogy sorsolást kellett tartani. A sorsolás az Elektromos együttesének kedvezett, amely így tovább jutott. Eredmény 2:2 (2:1).

HUNGARIA

filmszínház

MA ÉS MÉG HOLNAP láthatja a mulatságos MAGYAR VIGJÁTEKOT: a

Kegyelmes úr rokonát

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órákor. Híradó.

JÖN! a napokban JÖN!
az országoshírű
teljesen új társulatával

GAZDAG CIRKUSZ

Egy negyedszázaddal ezelőtt...

Erdemes olvasmány mindaz, ami ma már sárguló lapokon a negyedszázaddal ezelőtti újságok lapján áll. Ha jól megnézzük a mai idöket és összehasonlítjuk az elrepült esztendőök eseményeivel, sokszor megdörszöljük a szemünket, hogy vajjon ébren vagyunk, vagy álmodunk. Áll az idö, vagy repül és az, ami a sárguló lapokon van, talán tegnap, vagy éppen ma történt meg itt előttünk...

A legizgalmasabb olvasmányok egyike a sárguló, huszonöt esztendővel ezelőtti újság.

De hadd beszéljenek ezek a lapok.

1915 június 12-én: Délkelet-Bukovinában és Délkelet-Galiciában a szövetséges csapatok — magyarok, németek — eredményesen folytatták támadásaikat a Dnyesztertől délre álló oroszok ellen. Egyébként a helyzet változatlan — írta Höfer.

A világpolitikában az a jelentős fordulat állott be, hogy Byron, az Egyesült Államok külügyi államtitkára lemondott, mert két kérdésben jelentős eltérés van közte és Wilson elnök között.

Június 13-án csapataink Horodenkától északra állították a Dnyesztert és elfoglalták az oroszok kétségbeesett védelme dacára Zaleszkyit. Mackensen ezen a napon kapta meg I. Ferenc József királytól a 10. magyar huszárezred ezredtulajdonosi kitüntetését a galíciai sikeres harcok jutalmául. Balla György, az aradi 33. ezred önkéntese öngyilkos lett, mert szívaja miatt a menetszázadból kitétek és nem mehetett a harcra.

A budapesti rendőrkapitányság közölte az élelmiszerek árait: Vesepecsenye nyolc korona, borjú négy-öt korona kilogrammonként. Sütnivaló csirke négy-öt korona páronként, liba 7—10 korona, dán vaj kilója 5 korona 40 fillér, egy kilogramm új burgonya ötven fillér. Különben a fővárosi vásároknakban áru mindenből bőségesen volt.

Június 14-én a német hadijelentés arról számol be, hogy Szlavénál tízezer hadifoglyot ejtettek, elfoglalták Mlyniskát, két nehéz, hat könnyű ágyút zsákmányoltak. Hírek érkeztek, hogy Nikolájevics Nikoláj orosz nagyherceg, az orosz hadak fővezére nagybeteg. Hazai Samu báró honvédelmi miniszter rendelete ezen a napon jelent meg, amely szerint a 18 éves, középiskolát végzett diákok önkéntességi jogot kapnak.

Június 15-én a Höfer jelentés továbbá sikerekről számolt be: Jaroslawnál áttörtük az orosz frontot, tízezer foglyot ejtettünk. Moseykánál az orosz visszavonulás megindult, Zaleszkyitől északra összemolt az orosz támadás. Pesten a piaci árúkat sztrájkba lépték, mert tüntetni akartak az árdragító razziaik ellen.

Június 18: Sienjavánál megvertük az oroszokat, német léghajók bombázták Anglia északi partjait. Asquith miniszterelnök az angol alsóházban bejelentette, hogy az angol flotta 1915 május 31-ig 549 tisztet, 7696 közlegényt veszített, elűnt 804 tiszt és 12.743 közlegény. Moszkva parancsnoka, Juszipov herceg jelentést tett a cárnak arról, hogy a városban forradalmi tüntetések voltak. Magyarországon kolera-kormánybiztosokat neveztek ki. Ezen a napon lépett életbe a hadviselés érdekei ellen elkövetett visszaélések megtorlásáról szóló törvény. Megjelent a kormány rendelete, mely szerint a Haditermény Rt. megalakul és a terményt zár alá veszik. Bédy-Schwimmer Róza Pesten „A békekéri” címen előadást tartott.

Június 19-én jelentí Höfer, hogy

csapataink az oroszok üldözése közben orosz területre léptek át, Krasznov, Tarnov, Tarnograd a miénk. Az angol alsóház ülésén Hiehks képviselő az ország ellen intézhető légi támadások megállítására a repülőgéppark kibővítését sürgette. Washingtoni távirat szerint Wilson elnök ünnepélyes nyilatkozatot tett a béke mellett.

„Kormányunk mindent megtett, hogy a békét, illetve az európai érdekek kiegyenlítését előidézze.” A Turáni Társaság mozgalmát indította, hogy a magyarországi fogoly táborokban őrzött turáni eredetű hadifoglyok között tanulmányt végezzenek.

Negyedszázaddal ezelőtt történt mindez...

Nagyvárad-Debrecen és Nyíregyháza között százezer voltos távvezeték építését tervezik

Nagyvárad, aug. 5. A visszaesett terület iparfejlesztésével párhuzamosan gondoskodni kell a villanytelepek fejlesztéséről és építéséről. Különös gondot okoz, hogy a visszatért terület egyik legfontosabb kulturális és ipari gócpontjának, Nagyváradnak villanytelepe és hálózata elhanyagolt állapotban van. Nagyvárad városának korszerű villamosenergiaellátása az újonnan épülő és a jövő évben üzembe kerülő kesznyéti vízierőtelep hasznosítása érdekében nagyarányú villamosági terv van kidolgozás alatt.

A terv szerint Kolozsvártól, illetve az egeresi erőműtől kiindulva százezer volt feszültségű vezeték épülne Nagyváradon keresztül

Debrecen felé, majd innen Kesznyétenre, illetve Nyíregyházára.

A vezeték két oldalról táplálnák: egyfelől a kesznyéti vízierőtelepből, másrészt az egeresi szénbányában épített modern villamoserőműből. A hálózatra rákapsolódónak Debrecen és Nagyvárad villamostelepei és a nyíregyházi Tröszt telepe is. Már korábban elhatározták, hogy a díósgyőri erőművet a kesznyéti vízierőteleppel kapcsolják össze; ez a távvezeték a jövő év tavaszára elkészül.

Ennek a 100.000 voltos vezetéknek az építkezése több millió pengőbe kerülne. A megvalósításba bevonnák Nagyvárad és Debrecen városokat is.

Felakasztotta magát az uccán, mert ellopták a cipőjét

A debreceni rendőrségre került Fülep Mihály 39 éves békényi gazdasági eseléd, aki öngyilkos akart lenni és felakasztotta magát a Pásti uccán egy fára. Fülep Mihályt a rendőr látta meg, amint a nadrágszíjára hurkolva vergődik a fán. Levágta még idejében és a mentők segítségével hívása nélkül eszméletre térítette. Fülep részegségéből még nem jőzanodott ki egészen, mikor a rendőr pártfogósába került.

A rendőrségen a gazdasági eseléd elmondotta, hogy egy pár cipőt vásárolt Debrecenben. A csomagot a kezében tartva betért né-

hány pohár itatra az egyik vendéglőbe. Italozás közben megfélekedett a csomagról és letette maga mellé a padra, ahonnan ismeretlen tettes ellopta. A cipő elvesztése keserítette el annyira az italos állapotban lévő embert, hogy a halálra szánta magát. Nadrágszíjából hurkot kötött és részeg fővel felkötötte magát a fa egyik vastag ágára. Szerencséjére a szíjhurok nem szorult össze szorosán és nem fulladt meg.

Fülep Mihályt, aki megígérte, hogy nem kísérel meg öngyilkosságot, elboacsajtották a rendőrségtől.

Kommunista röpiratterjesztőket fogott el a budapesti rendőrség

A tettesek a röpcédulákból Debrecenbe is küldtek, de itt nem kerültek terjesztés alá

A budapesti rendőrség bravuros nyomozással leleplezte egy kommunista társaság üzemelt. Éjszakaiként röpiratokat terjesztettek, ami nagy mértékben megnehezítette a nyomozást. Nemlétező debreceni nyomda impresszumát nyomták rá a röpiratokra.

Megállapították, hogy a kommunista társaság feje Petruska Andrásné sz. Kovács Zsuzsanna 51 éves gyári munkásnő volt, aki annyira meggyőződéses kommunista, hogy még az öt kihallgató detektíveket is meg akarta győzni eszméi igazságáról. A röpiratok egy részét kézzel állították elő, más részüket nyomdai úton sokszorosították. A társaság tagjai voltak még Almer István nyomdai küldőne, Tamási Géza grafikus, Pekcs Sándor kézimunkakereskedő, Bruck Andor nyomdász, Kinisch Béla plakáttragasztó, Petruska András segédmunkás, Almer Istvánné gyárimunkásnő, Tamási Gézáné gyárimunkásnő. — A rendőrség valamennyit letartóztatta.

A kiadott rendőrségi jelentés szerint Pekcs Sándor az általa megrendelt és Bruck Andor által nyomdai úton többszorosított röpcédulákból terjesztés végett Deb-

recenbe és Losoncra is küldött. E röpcédulák azonban nem kerültek terjesztés alá, mert azokat a címzettek megsemmisítették.

Revolvers verekedés Biharkezesen

Véres verekedés volt Biharkezesen, ahol két haragos, id. Juhász Lajos és Juhos Józsefné szembetalálkoztak a gyalogúton. Juhos úgy vélte, hogy őt meglökte id. Juhász Lajos és dühében a tűz körmeivel esett ellenfele arcának, aki védekezni is alig tudott. Tépte, ütötte idős Juhászt, aki menekülni sem tudott, mert előke-rültek az asszony rokonainak sorából többen és körülvették. Id. Juhász attól tartva, hogy agyonverik, elkapta revolverét, felhuzta a ravaszt, de elsütni már nem tudta, mert kiverték kezéből.

Az alaposan összevert embert a csendőrök letartóztatták fegyverhasználat miatt és behozták a debreceni törvényszék fogházába. Úgy volt, hogy rögtönítelő bíróság elé kerül, de az eset körülményeiből az ügyészség nem állapította meg a rögtönítelő bíraskodás szükségességét és rendes bíróság elé utalta.

Zsögöd Jenő vizsgálóbíró kedden délelőtt hallgatta ki és letartóztatta szándékos emberölés kísérlete miatt. Azzal védekezik a megvert ember, hogy nem akart löni, csak azért vette elő revolverét, hogy távol tartsa magától a verekedő asszonyt és annak rokonait. De hiába vette elő, mégis elverték. A véres nyomai alaposan látszanak az arcán is, hatalmas kék foltok borítják a szemét.

Kik voltak a Nyelvőr debreceni dolgozóitársai?

A mult év végén meghalt a Magyar Nyelvőr meghalt élete 69. évében. Nehéz megállapítani, hogy mi okozta halálát, semmiestre sem az, hogy elfogytak volna dolgozóitársai, vagy olvasói; el kell fogadni a halál okának azt, amit a hivatalos halotti bizonyítvány mond, a papirhiányt. Papirhiányban kimúlmi elég rút halál, semmivel sem szebb, mint egyes embernek éhen veszni.

A megszünt folyóirat utolsó szerkesztője, Balassa József, a jeles tudós és kitűnő szótáríró megírta a Magyar Nyelvőr egész történetét, még pedig úgy, hogy művéből megismerhetjük a magyar nyelvtudományi törekvéseket, a helyes magyarságról folyt harokat, az ortológia és neológia esztét, a helyesírás körül vívott küzdelmeket, amint azok jelentkeztek és végbementek a Nyelvőr keletkezésétől megszüntéig, vagyis 1872—1940-ig.

A Magyar Nyelvőr története a három főszerkesztő, Szarvas Gábor, Simonyi Zsigmond és Balassa József szerint három korszakra oszlik. A három korszak közül legjelentősebb és legérdekesebb a Szarvas Gábor korszaka (1872—1895), vagyis azok az évek, amikor a Nyelvőr olyan szellemi forrongást idézett elő a hirlapokban és folyóiratokban, a tudományos és irodalmi társaságokban, a szakemberek sok százaival és a nagyközönség száz-ezrei között, hogy a magyar szellemi életnek ezt a szakaszát bátran odaíthatjuk a Kazinczy vezetése alatt folyt nagy nyelvújító és irodalomfejlesztő mozgalom mellé.

A Magyar Nyelvőr által fölkellet érdeklődés kiterjedt az egész országra, természetesen Debrecenre is. Ennek bizonyosságául elég lesz felsorolnom azokat a debrecenieket, ide értve a Debrecenben született, Debrecenben nevelkedett, Debrecenben működött írókat, tudósokat, tanárokat, akik kisebb cikkeikkel vagy nagyobb tanulmányokkal hozzájárultak a Nyelvőrnek közel 70 éves munkásságához. Betűrendben a következők: Ady Lajos, Balkányi Kálmán, Barcsa János, Borbély György, Csengeri János, Csúri Bálint, Csűrös Ferenc, Dengi János, Déri Gyula, Dézsi Lajos, Flók Károly, Fülep Imre, Géresi Kálmán, Gulyás István, Gulyás József, Gutterberg A. P., Horváth János, Imre Sándor, Kardos Albert, Kardos Lajos, Kéki Lajos, Kulcsár Endre, Kúnos Ignác, Lengyel Miklós, Maday Gyula, Nagy Zsigmond, Pápay József, Pröhle Vilmos, Radványi Sándor, Rubinyi Mózses, Sebastyén Gyula, Széll Párkás, Szép Ernő, Ujlaki Antal, Zoltai Lajos, Zoványi Jenő.

Ez a névsor gondosabb utánajárással még szaporítható volna, de így is azt jelenti, hogy a Magyar Nyelvőrnek kezdettől fogva végig sok száz meg száz hűséges olvasója, szellemi követője volt Debrecen városában.

Balassa József a Nyelvőr történetének a megírásával emléket, mintegy síremléket állított a Nyelvőr hamvai fölé. A síremlék felirata — tudjuk — azzal szokott végződni: Requiescat in pace!, de a magyar Alföldön a sírköveken, főképp a fejfákon más felírás is látható, ez az öt betű: A. B. F. R. A., vagyis: A boldog feltámadás reménye alatt. En úgy gondolom, hogy a Magyar Nyelvőr emléktáblájára ez a másik felírás illik oda: és hiszen, hogy egy békeségesebb és így papirbőségesebb korban a Magyar Nyelvőr fel fog támadni, hogy, amit „nem egészen dicstelenül kezdett, folytassa teljes dicsőséggel”. Kardos Albert.

A 35 kislakásos ház építési munkáiról tanácskoztak az ácsmesterek szakosztálya

A képzett ácsmesterek Nagy János elnöklésével tegnap este ülést tartottak, melyen az elnök bejelentette, hogy a nyíregyházi államépítészeti hivatal versenytárgyalást hirdetett közmunkára. Aki érdeklődik iránta, ott kérhet közelebbi felvilágosítást. Azt is közölte, hogy Bősörményben kislakásokat épített a város, de a versenytárgyalásra szóló felhívás már elkésve érkezett Debrecenbe.

Elhatározta a szakosztály, hogy megindítja a nyomozást annak kiderítésére, hogy az egyik debreceni építkezéskor állítólag jogosulatlanul végeztek munkát, sőt a feljelentés szerint az építésre sem kérték volt engedélyt. — Névszerinti bejelentés is történt az ülésen, hogy ki az, aki jogtalanul ácsmunkát szokott végezni. Az eljárást megindítják ellene.

Elhatározta azt is, hogy a jövőben minden hazafias ünnepélyen méltóan képviseltesse magát, ezért tízes csoportokban jelölik ki a küldötteket, melyek kötelesek lesznek megjelenni az elnök vezetésével.

Harmadiknapra építési engedélyt vizsgálta felül a szakosztály abból a szempontból, hogy van-e mindenütt ács és kőműves szakértő és felelős vezető.

Vitát váltott ki Nagy János elnök bejelentése, hogy egyes iparosok felhívást kaptak, vegyenek részt 35 kislakásos ház építési munkájában. Az a felfogás alakult ki, hogy az ácsoknak nem szabad csak azért áron aluli ajánlatot tenni, hogy a munkát megkapják, hanem arra kell törekedniük mindenki, hogy a maga és családja becsületese megélhetését biztosítsa és ha helyesen, tisztességesen kalkulál, akkor

ha egy vagy két iparos kapja is meg a munkát, megoszthatja azt több társával, mert lesz rá vállalkozó. Csak az áron alul vállalt munkától zárkózik el minden józan iparos. Felmerült az a gondolat, hogy egyezséget kössenek a tisztességes kalkuláció benyújtására.

A vitában Mezey Béla, Szabó József vett részt, utóbbi hangsúlyozta, hogy ha a gazdát védik a 30 pengős búzárral, akkor az iparos számára is biztosítani kell, hogy tisztességes munkájából megélhessen. A közület nem kívánhatja az iparostól, hogy a maga tisztességes hasznáról mondjon le. — Most azonban sokszor előfordul, hogy ha az iparos megkapja a járandóságát, sem adót, sem OTI-t nem tud abból fizetni.

Domokos Lajos ácsmester azt a kívánását fejezte ki, hogy az érdekképviseletek fokozottabb tevékenységet fejtsenek ki az Ipartestület kebelében. Elsősorban azt kívánta, hogy járjanak el szigorúbban azok ellen, akik kontárokkal végeztenek munkát. A kontárokat üldözik és mégis úgy hallja, hogy munkavállalásra nem jogosult segédekkel végeztenek munkát, ahelyett, hogy szakiparost bíznának meg.

Szabó József: Az érdekképviselet rá kell kényszeríteni, hogy az iparosok érdekeit tényleg védjék meg. Biztosítani kell minden iparos megélhetését és senkinek sem szabad korlátozni a munkavállalási jogkörét. Jó volna már, ha sikerülne megalkotni az építőipari törvényt. Nem személyes gyűlölködést akarunk, hanem kölcsönös megértést.

Végeredményben úgy döntöttek, hogy a felhívott iparosok megbeszélést tartanak ebben az egy pályázati ügyben.

Iparosok panaszaival a városi kiutalások lassúsága miatt

Az Ipartestületben a képzett ácsmesterek ülésén szóváltották, hogy a közszállítások alkalmával teljesített munkák után a város egyes szervei lassan utalják ki a járandóságokat. Tóth Gyula ácsmester kifogásolta, hogy a kereseti kimutatást, de különösen a végelszámolást nagyon hosszú idő múlva ejtik meg a város hivatalai. Vannak ácsok, akiknek 20.000 pengős munkát kellett elvégezniük, amire az anyagot közpénzért szerezhetik csak meg és a követelésüket a város csak hosszabb idő múlva honorálja. Ha a műszaki ügyosztályhoz mennek, akkor ott a számvetésre hárítják a késésért a felelősséget.

Nagy János elnök: Tessék a polgármesternek bejelenteni a késedelmeket és akkor azonnal intézkedik, hogy az iparos a pénzét megkapja.

Tóth Gyula ácsmester: Az a baj, hogy az adminisztráció igen nagy. Valahogy egyszerűbben kellene vinni a dolgokat. Így egyszer csak megbénul a vállalkozó, mert nem képes magának tartalékot gyűjteni. Hiába engedélyezik a várostól járó követelést, nem érnek vele semmit, mert

ezért nem vásárolhatnak újabb anyagot.

Tóth Béla ácsmester: A szakosztály együttes panaszát juttassuk el a polgármesterhez és a műszaki ügyosztály főnökéhez. Ne mondja azt senki, hogy a városnál csak olyan iparos vállalkozó munkát, aki bírja pénzzel. Egyébként nem molesztálhatja tíz iparos egymásután ugyanazzal a panasszal a polgármestert.

Szalontai, majd Szabó József ácsmester szólalt fel és azt az aggályát fejezte ki, hogy a kistékéjú iparosok helyett majd a város a generálvállalkozóknak adja ki a munkát, mert azok jobban várhatnak a pénzükre. Kérjék, hogy a mai nehéz hitelviszonyok miatt a város gyorsabban fizesse ki az iparosokat. A fedezet megvan minden elvégzett munkára, tehát mindegy a városnak, hogy három nap, vagy három hónap alatt fizetnek. Ha szükséges, keressék fel a főspánt, tárták fel előtte a kisiparosok bajait.

A szakosztály végül abban állapodott meg, hogy küldöttség útján terjeszti elő az iparosok panaszát a kiutalások késedelmes volta miatt.

Erdőes előadások a magyarságról a Nyári Egyetemen

Boda professzor tudományos kísérletet végzett hallgatóival

A Nyári Egyetem keddi előadásai ketében dr Boda István professzor: „A magyarságtudomány mint lélektani kérdés” című előadásának befejező részét tartotta meg. Előbbi előadásában azt mutatta ki, hogy mi a lélektan feladata a magyarságtudomány szempontjából és kifejtette, hogy a nép lelkiségének közvetlen megismerése adja esetleg egy nép jellemzőit, hogy ki és mi a magyar, s erre a feleletet is megadta, amennyiben az a magyar, aki fajszertintű tulajdonságokkal rendelkezik. Befejező előadásában ezeket a fajszertintű tulajdonságokat változtatta a hallgatóság odaadó érdeklődés mellett. Mint érdekességet említjük meg, hogy Boda professzor előadásának keretén

kívül előbb a magyar, majd a német és olasz hallgatókkal is tudományos kísérletet végzett, amelyek eredményeit valószínűleg még a Nyári Egyetem tartama alatt nyilvánosságra is hozza.

Dr Mendöl Tibor professzor a hétfőn megkezdett: „A magyar föld és a népi lélek” című előadását folytatta két órán át. Azt fejtette, milyen volt az új, a mostani haza a magyarok letelepedésekor és hogyan formálódott át a nép jellegének megfelelően. Rámutatott arra, hogy a magyart fejlett geopolitikai érdeke mentette meg attól, hogy a sokkal kedvezőtlenebb óceánikus nyugatra menjen. Ez a Duna medence hasonlított leginkább a délországi óshazához. Szólt az alföldi és a hegyi ember lelkülete közötti különbségről, a különböző települési rendszerekről. — Véget ért a 19. század népi kultúrájáról adott az illusztris előadó tárgyi összefoglalást.

Délután folytatta olasz nyelvű előadását dr Kardos Tibor professzor is. Az olasz nyelvi és irodalmi továbbképző tanfolyam keretében dr Strata olasz

professzor az olasz iskola szervezőtől tartott előadást. Az olasz szociális értékre vall, hogy ingyenes tanulást biztosítanak bármely iskola típusban és tagozatban annak, aki arra érdemes és egyébként nem volna rá anyagi lehetősége.

A keddi délutáni program kiemelkedő része dr Bartucz Lajos professzornak az előadása volt, aki: „A magyarság antropológiája” címen érkezett. Megállapította, hogy a kérdés vizsgálatánál el kell választani a faj és nép fogalmát. A néphez tartozás hagyományozódik, a faji tulajdonság öröklődik. Az igazi magyar típus jellemző vonásairól szólva megállapította az előadó, hogy a honfoglaló magyarok sírjaiban talált koponyák a tiszta típust mutatják. Bartucz professzor vetített képekkel kísérte előadását és bemutatta a honfoglaláskori koponyák és emlékek színes képeit is. Összefoglalóul megállapította, hogy a magyar faj antropológiailag kevert.

A SZERDAI NAP PROGRAMJA:

Délután 9—11-ig dr Freyer Hans professzor német előadást tart. 10—11-ig Kardos Tibor folytatja megkezdett előadását. 11—12-ig dr Nagy Iván miniszteri tanácsos tart: „Magyarok külföldön” címmel nagy érdeklődésre számot tartó előadást.

Délután dr Gross Hermann professzor 5—7-ig német nyelven szól a hallgatósághoz a német—magyar sorsközösség időszerűségéről.

MA ESTE LESZ A NYÁRI EGYETEM FAGYLAJTÉSTJE

Mint már említettük, ma, szerdán este a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége hangulatossan ígérkező fagyaltestet rendez a Nyári Egyetem hallgatóinak tiszteletére. Az Arany Bika dísztermében este 9 órakor kezdődik az est, amely ismét alkalomul kínálkozik a debreceni előkelő társadalom, valamint a Nyári Egyetem hallgatóságának baráti találkozására s a kapcsolatok elmélyítésére.

— A m. kir. földművelésügyi miniszter folyó évi augusztus hó 15. napjától kezdve a „M. kir. Dohánytermelési Kísérleti Állomás Debrecen” elnevezés helyett ezen intézménynek nevét „Országos m. kir. Dohánytermelési Kísérleti Intézet Debrecen”-re változtatta.

A Dóczy polgári leányiskola évkönyve

Dr Vekerdő Béláné Király Ilona igazgató szerkesztésében most jelent meg a Debreceni Református Dóczy Polgári Leányiskola évkönyve az 1940—41. tanévről. Az évkönyv első helyen emlékezik meg a nemzet nagy halottjáról, gróf Teleki Pálról.

Dr Révész Imre püspök kegyeletes szavakkal méltatja a nemzeti ideált és odaállítja a magyar ifjúság elé példaképeket.

Az elmúlt tanév története beszámoló rövid összefoglalásban az intézet múltjáról, kiemeli az elmúlt tanév legfontosabb eseményeit, a tanulók számára, mely igen örövendően magas volt, hiszen kerekén ötszáz tanulója volt az 1940—41. iskolai évben az intézetnek. Az iskolában a tanulmányi eredmény igen jónak mondható, mert a kitűnő és jeles tanuló száma összesen tíz osztályban hatvanhat volt. Az iskolaorvosok külön beszámolója az egészségügyi állapotokról, mely kielégítő volt. Beszámoló az évkönyv a népies tanári kar irodalmi és társadalmi munkájáról az iskolai munkán felül. Az intézet ebben az esztendőben is a hagyománynak megfelelően törekedett arra, hogy a tanulók vallásérkösi és hazafias nevelése még fokozottabb eredményt teremtsen a magyar iskolázás terén. — Szép beszámoló emlékezik meg arról a kihívásokról, melyet a felszabadult Erdély területén tettek az intézet növendékei tanári vezetéssel. Iskolai ünnepélyek, rajz és kézmunka kiállítások, Volt Iskolatársak Szövetségének munkája teszik még kimerítőbbé az évkönyvet. Igen szép eredményű volt a segélyezés, ahol első helyen dr Révész Imréné áll, aki heti 11 óra évi ördíjért, 693 pengőzt adott a Dóczy-intézet növendékeinek jutalmazására. Úgy, hogy összesen 5177 pengőzt juttatott az intézet segélyekre. Ezzel szemben az intézet évi jövedelényi gyűjtése 415 pengőzt 36 fillért tett ki. Igen szépen gyarapodtak az egyes szertárak.

az, ha még komolyabb ártalmak bekövetkezése előtt gondosan ápoljuk testünket és edzzük szervezetünket. Az évtizedek óta közismert és közkedvelt valódi

DIANA SÓSBORSZESZ

valóságos házi áldás, mely mindig biztos hatású első segítség a házbán.

Vigyázzon rá, hogy soha ne fogyjon ki házából egészségének ez a megbízható öre.

A valódi DIANA sósborszesz mindenütt kapható.

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
70 fillér	1'20 P	3'50 P	6'40 P

könyvtárak. Az ifjúsági körök és a cserkészlet igen szép eredménnyel szolgált a nevelés, hazafias és vallásos erkölcsei céljára.

Az elmúlt tanévben a következő tanulók kaptak kitűnő, illetve jeles osztályzatot: Kathy Klára, Tóth Edit, Varga Ilona, Bánkúti Iroksa, Bódor Ilona, Cseh Irén, Mészáros Gizella, Fogarassi Juliánna, Tóth Róza, Vitéz Sára, Beregszászy Magdolna, Bór Katalin, Draveczki Margit, Ferenc Magdolna, Jenei Margit, Nagy Jolán, Pincés Irma, Vékony Irma, Berkesz Mária, Bogár Margit, Gerő Margit, Vilmányi Katalin, Hégyel Izabella, Jakab Katalin, Keresztúri Edit, Matkó Mária, Szilágyi Magdolna, Tisza Margit, Valach Irma, Ábrahám Piroksa, Beregszászy Irén, Kiss Katalin, Kocsis Ilona, Létai Róza, Nagy Ilona, Szabó Mária, Urai Katalin, Berecz Erzsébet, Cselle Ida, Kapus Erzsébet, Kovács Erzsébet, Sipos Erzsébet, Somlyai Mária, Szűcs Mária, Török Ilona, Újvárosi Melinda, Bacsó Erzsébet, Barna Ilona, Bertók Róza, Burai Katalin, Dede Róza, Jakab Irén, Kovács Ilona, Matkó Erzsébet, Magay Márta, Nagy Ibolya, Rátónyi Ida, Tákos Jolán, Baji Irén, Fehér Róza, Jászai Margit, Osváth Alíz, Pázsiti Katalin, Szabó Irén, Vigh Veronika, Biczó Aranka, Birinyi Katalin, Füzessi Margot, Gara Etelka, Szilágyi Margit, Szilágyi Róza, Fekete Zsuzsanna. Az évkönyv statisztikai adatokkal és a következő tanévre szóló tudnivalókkal zárul.

Polgári ruhás szovjet katonák

BERLIN, augusztus 5. A finn arcvonalon olyan belsevistákat fogtak el, akik polgári ruhát hordtak. A foglyok elmondották, hogy munkahelyükről anélkül, hogy egyenruhát vagy más felszerelést kaptak volna, a harcfrontra szállították őket. A polgári ruhás foglyok között sok fegyvere és számszűrt van. (MTL)

METEOR MOZGO műsora:

Ma utoljára 5—7—9 órákor!
A VÉN LEÁNY (Bette Davis)
LÁBBADOZÓK (Stan—Pan)
Holnap: „Fra Diavolo”

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám; Telefon nappal: 27-89. (3 mellékallomás); éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta: 3 pengő, negyedévenként 8 70 pengő. Ara hetiköznapi 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata augusztus 2-án reggel 8-tól 9-én reggel 8-ig. „Kossuth”, Piac u. 26. tel.: 29-56. — „Magyar korona”, Kálvin-tér 15. tel.: 16-06. „Arany János”, Csapó u. 66. tel.: 11-78. „Hungária”, Vargakert, Szoboszlay u. 4. f. tel.: 28-25.

Júliusi kód.

Hőmpölyögve jönnek, mint a hágyadt könnyek szemései a sose látott júliusi kódnek.

Elég jól emlékszem és nem tudom mégsem, kopogtatott-e már az ősz ennyire merészen?

Eddig mindig szépen őszi napsütésben elküldte az ökörnyalat kedves követképen

s ez, mint szájkó gyermek hírt vitt minden kertnek... Istenem, a mai idők mennyi mindent mernek!

Régen hűvös esték még tán azt is lesték, takarja-e falevél a virág kihűlt testét?

Még most nyílt a nárcis! S itt van a kód maris! Miskor adtak dáliáknak, halni halasztást is!

Sokszor elmerengek, mai gyermeknek mit mondjak, a kód szemesei nyáron mért peregnék?

REGÓS.

— A főispán kinevezte városi tb. ügyésznek dr. Kertész Bélát, Városi tb. fogalmazók lettek: dr. Lehotzky György, dr. Kapros László, dr. Tarczaly József.

— Ankarai jólértesült körök véleménye szerint Angliában azzal a tervvel foglalkoznak, hogy legközelebb elémiszerkeket hajónak be görögországi rendeltetéssel.

— Szerbiában a német hatóságok enyhítettek a zárórarendele- ten. Az eddigi esti 7 óra helyett most 8 óráig lehet külön engedély nélkül az utcákon tartózkodni.

— A romániai vállalatok újabb kimutatást kötelesek készíteni alkalmazottaikról. Bukarestből je- lentik: A románosítási és telepítési államtitkárság rendezet adott ki, amelyben kötelezik va- lamennyi romániai vállalatot, tár- saságot, alapítványt és intéz- menyét, hogy augusztus 15-ig, két példányban kimutatást készítse- nek az alkalmazásukban álló szem- melyekről. Valamennyi alkalmaz- zott neve után be kell vezetni népi hovatartozását, fizetését és tanulmányi végzettségét.

— Cherbourg egyik munkástele- pén brit bombák 15 lakóházat dön- töttek romba; négy halott, tizen- két sebesült.

— Vladivostokba helyezték át Kuznecov tengernagyot, a szovjet- hadjád eddigi főparancsnokát. Utóda Orlov altengernagy lett.

— 691.594 rádió előfizető Ma- gyarországon. Július 1-én a ma- gyar rádióelőfizetők száma elérte a 691.594-et, tehát megközelítette a hétszáz ezres számot. Június 1-én még 666.975 volt az előfizetők szá- ma. A növekedést a délvidéki elő- fizetők okozták.

— Megmérgezte magát Szilágyi Irén 18 éves, Koutsek uca 9. szám alatti lakos. A belgyógyászati kii- nésben ápolás alá vették, de nem tudták megmenteni az életnek. Az öngyilkosság oka ismeretlen. A gendörrovisi boncolást elrendelték.

Előkelő esküvő Debrecenben

Törs Tibor képviselőházi alelnök és Rásó Erzsébet, Rásó alispán leányának esküvője

Előkelő esküvő volt tegnap Deb- recenben. Törs Tibor, a képviselő- ház alelnöke és Rásó Erzsébet, Rá- so István alispán leánya léptek há- zasságra.

Az egyházi esküvő az alispán la- kásán volt, ahol az új párt dr. Pass László tb. evangélikus espe- res adta össze. Mélyen szántó be- szédet intézett Pass László az új párhoz, hangoztatván, hogy más élet nem lehet a szeretet életén ki- kívül. Erre tanít Jézus és az ő átmu- tatását kell követnünk, hogy éle- tünk az Úrnak tetsző legyen.

Az esküvőn tanúk voltak Tas- nádi Nagy András, a képviselőház elnöke és Lossonczy István főis- pán.

Esküvő után Rásó István alis- pán házában szűkkörű lakodalmi ebéd volt. A lakodalmi ebéd után az új pár Budapestre utazott.

Törs Tibor, a képviselőház al- elnöke evangélikus vallású. Több magas egyházi tisztséget tölt be és egyházfelügyelő.

A frigyhez a tisztelők és jóbará- tok seregének jókívánsága fűző- dik.

— Az ogawai japán papirgyár ejtőernyőt készített papírból. Ez még jobban ellenáll a szakításnak és érzékenyebb a hőmérséklet in- gadozásával szemben. Sokkal ol- csóbb is, mint a selyem ejtőernyő.

— Gardó Csilla 6 éves és Noémi 3 éves magyar gyermekek egyedül érkeztek meg Kolozsvárra szüleik- hez román megszállt területről. Nagyanyjukat nem engedték át- jönni a románok s így a határtól egyedül jött a két kis magyar, de hazatalált!

— A Romanov cári család ko- ronakinesei Vladivostokból San Franciskóba érkeztek, — jeleint onnan egy távirat. A kinecsk kö- zött van Alexandra Feodorovna cárné felbeesülhetetlen értékű dia- demja, egy óriási értékű briliáns- gyűrű és egy gyönyörű smaragd- gyűjtemény. A kinecsket Ameri- kába vivo hajót egy torpedórom- boló kísérte. A cári kinecsk átkül- dese Amerikába azzal magyaráz- ható, hogy a szovjet ezzel akarja fedezni amerikai hadianyagvásár- lásait.

— A nyolchónapos herceg Fes- teties György Tazsilo Magyaror- szág egyik leggazdagabb főura. Herceg Festeties György halála országos mély részvételt kei- tett. A részvét mellett helyet kap az érdeklődés, hogy ki örökli az óriási hitbizományt. Herceg Fes- teties György 1934-ben vette felesé- gül Haugwitz Mya grófnőt. Há- zasságuk évekig hijjával volt a gyermekáldásnak, de nyolc hónap- pal ezelőtt megszületett kisfiuk, György gróf, aki most apja után nemcsak az óriási hitbizományt, de a hercegi címet is örökölte. Ma Magyarországon herceg Festeties György Tazsilo, a 8 hónapos ese- esemő a legfiatalabb herceg és a leggazdagabb földesurak egyike.

— Agyonujtotta a villám özv. Molnár Lászlóné 33 éves kötelepi asszonyt. A szerencsétlen asszonyt a vilkamesapás tanyája konyhája- ban érte.

— A japán hatóságok blokád alá vették a sahangjai nemzetközi fel- pülést. Ez a válasz az angol gaz- dasági rendszabályokra.

— Egy 60 éves asszony meglá- togatta nővére sírját, virágot tett a sírra, mely abban a pillanatban beszakadt alatta s a föld maga alá temette az idős asszonyt. Mire ki- állták, meghalt. A sír egy Mária Terézia korabeli földalatti folyosó felett volt elhelyezve, a fatamászok elkorhadtak s az asszony súlya alatt berogytak. Az eset Belgrád- ban történt.

— Dr Rugonfalvi Kiss István fogorvos szabadságáról hazaérke- zett. Rendel 10—12-ig és 4—7-ig Batthyány u. 2. sz. alatt.

— A német templomok védelme légitámadások ellen. A német püs- pöki kar vezetője, dr. Bertham az összes katolikus püspökökhez rendeletet bocsátott ki, hogy az értékes templomi festményeket és a többi drága kegytárgyakat kü- lönleges védőberendezésekkel lás- sák el. Ahol ez a lehetőség nem áll fenn, ott az értékes tárgyakat bombabiztos helyen a templomon kívül kell elhelyezni. Ezen intézke- dést az a tény tette szükségessé, hogy egyes templomokat két- háromszor ért ellenséges bomba- támadás.

x Vattay Margit tánciskolájában aug- usztus 6-án diákkölon kezdődik, Kossuth u.

— Aldozó pappá szenteltek egy volt máramarosszigeti kőművest. Fiedler István szatmári megyés- püspök hagyományos keretek kö- zött szentelte pappá P. Sinesák Mihályt, aki Máramarosszigeten éveken át mint kőművesmester működött és az utóbbi években el- végezte a teológiát. Az új áldozó- pap pappaszentelése után mutatta be első miséjét.

— Az Uraltól keletre titkos hely- re rejtik a szovjet külügyi aktáit. A szovjet külügyi népbiztosság titkos aktáit biztonságba helyezik. Mint a római Piccolo írja, Sztalin megbízta Potemkin helyettes nép- biztost, hogy az aktákat az Uraltól keletre egy titokban tartott helyen rejtse el.

— Két lovat legelteték az árokpar- ton a debreceni határban közel a vá- gányokhoz Hajdú Gyula 19 éves deb- receni lakos. Az egyik ló hirtelen úgy megerugta azt a lovat, melyen Hajdú Gyula ült, hogy a ló felbukott és a le- gény széles ívben a vasúti vágányra zuhant, ahol súlyos zúzódásokat szen- vedett.

— Új iparok. Szilágyi József állati erővel üzött helyi szekérfuvarozás, Czi- ne András őszeres, Kiss Gábor élő ál- lat kereskedő, Kotra Mária tűzifa szén- kereskedés, vitéz Kovács Andrásné, tü- zifa, szénkereskedés, Pályi Kálmánné tűzifa szénkereskedés, Tóth Borbála műszaki cikk stb. kereskedés, Erdei Mihály kőműves, Lukács Jánosné ősz- eres, Hora Endre óra ékszer kereske- dés, Mangó Istvánné szatóc, özv. Hor- váth Nándorné dohányzási mellékcikk kereskedés, Matkó József korcsma, ifj. Csordás Lajos bércsépő, Szabó Pál rőtös, rövidáru kereskedés, Biró Jenő biztosítási ügyletek közvetítése, Ha- lász Árpád szeszszitalok adás-vételének közvetítése, Szikszai József kötött-szö- vött kereskedés, Illyés József gyapjú, nyersbőr stb. kereskedés, Balogh La- jos ócska és újvas kereskedés, Gombos Sándor baromfi, tojás, stb. kereskedés, Juhas Lajosné tej, tejtermékek keres- kedése, Abai Imre tojás, baromfi stb. kereskedés, Bertalan Imre tejtermékek kereskedése, Gönözy Viola plüssirozó és guvrirozó, Debreceni Imre asztalos, Tóth Miklósné művirágkészítés, Bana Imre férfiszabó, id. Toma József ártézi el műkútfúró, Gyarmati Ferenc cipész, Zékány Mihályné nőiszabó, Elek László asztalos, Bihari Lajos timár, Kovács Julianna nőiszabó, Gyöngyös István ci- pész, Bak Béla tűzifa és szénkereske- dés, özv. Nagy Jánosné baromfi, tojás stb. kereskedés, Sarkadi Ferenc kalap- os, Szanyi Sándor gomb, csat stb. ke- reskedés, Erdélyi Pál cipész, dr Liptai Jenő gyümölcskereskedés, Dézsi Mik- lósné burgonya, dinnye stb. kereskedés, Simon Ferenc új és használt autó ke- reskedés, Kálmánchelyi László gyógy- növénykereskedés, ifj. Tóthfaluassy Gé- za cserzőanyagok, olajok stb. kereske- dés, Balogh József korcsma, Némethy János tengerimorzsolás, Pál Gábor tü- zifa és szénkereskedés, Benke László acélárukereskedés, Kövér Pál helyi szekérfuvarozás, Chodak János só, cu- kor és fűszerfélék bérdarálása, Nagy Gyula sörte, szőr kereskedés, Szóke Ferencné irógép stb. kereskedés, Anti- mon Mihály gyümölcs, déligyümölcs stb kereskedés, Lerchner Jenő szárított fészták előállítás, Kovács Imre kötött, szövött stb. kereskedés, özv. Jónás Je- nőné őszeres, Magyar Sándor textil, kötött stb. kereskedés, Gázdag József- né Szatóc, Tirelli Ferenc kávémezés.

— A bolgár államügyész halál- büntetést követel Dimitrov, az an- golok és jugoszlávok bulgáriai fő- ügynöke és 35 büntetését követtek el a Bulgáriában fennálló rend el- len. Romboló és terrorselekmé- nyeket készítettek elő.

— A magyar vadászpüspök, a kö- zel és távollélelítőket életéről és ha- gairól közöl a Magyar Szárnyak leg- újabb száma szenzációs riportokat és képeket. A honvéd légi erők haditudó- sítoinak leírásaiból a hatalmas har- cokat élheti át, aki olvassa. Kapható mindenütt. Árak 50 fillér.

— A belügyminiszter a vissza- foglalt Szabadka, Újvidék, Zom- bor, Zenta és Magyarkanisza vá- rosokban m. kir. rendőrkapitány- ságot szervez. Ezek a rendőrkapi- tányóságok augusztus 16-án kezdik meg működésüket.

— Zágrábban kivégeztek 32 ter- roristát. A Neue Zürcher Zeitung zágrábi hivatalos jelentést közöl arról, hogy egy terrorista csoport- ból négyet elfogtak és halálra íté- ltek. Ezenkívül a merényletben va- ló részvétel vádjával elfogtak 28 kommunistát és szidót s őket szin- ten halálra ítélték. A halálon íté- leteket már végrehajtották.

— Sósavat ivott Szekeres Kálmán hajdúböszörményi 52 éves idegbeleg ember és sérülése olyan súlyos volt, hogy meghalt.

— Felakasztotta magát Bíró József 31 éves komádi földműves és mire rátaláltak, meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— Az anyagi gondok miatt lakása padlásra felakasztotta magát özevgy Bujdosó Balázsné komádi asszony és meghalt. Temetésére engedélyt adtak.

— Gyomorrontásoknál és az ezek következtében előálló bélzavaroknál felfúvódásnál, émelygésnél, hányger- nél, hasmenésnél, vagy székszorulásnál már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is igen gyorsan, alap- osan és fölülte kellemesen tisztítja ki az egész bélsatornáit. Kérdezze meg orvosát!

— Lezuhant az ökrös szekérről és meghalt. Kelemen Gábor 52 éves debreceni gazdasági család, Bel- legelő 435 szám alatti lakos 4-én lezuhant az ökrös szekérről és a koponyájára esett. Sérülése olyan súlyos volt, hogy elvesztette esz- méletét. A klinikán vették ápolás alá, de a koponyalapi törés olyan súlyos volt, hogy az életnek meg- menteni nem tudták. A vizsgálat megindult az ügyben. Elrendelték a boncolást.

— Megvadtak a lovai a Piac uccán a megyeháza előtt Kovács Sándor 78 éves, Miklós u. 5. szám alatt lakó fuvarosnak. A szekér- ről lezuhant az öreg fuvaros és súlyos zúzódásokkal szállították a mentők a sebészeti klinikára.

— Urza József siroki bikapász- tor társaival fogadott, hogy az őri- zetére bizott bikát be tudja törni és teljesen megszelidíti. A vesze- delmes fogadás végrehajtásának számtalan tanuja volt, amikor Urza megkezdte a bika szelidíté- sét. A szilaj állat nem mutatko- zott engedelmese, mert Urzát a földre teperte és mielőtt a feldűhő- dött állatot a nézők megfékezhet- ték volna, a bikapásztort agyon- taposta. A vizsgálat megindult.

— Telvajt fogott a károsult a pályá- udvaron. A debreceni rendőrségen je- lentette Császár Lajos, hogy ismeret- len tettes a lakására besurrant és on- nan a leánya 150 értékű ruhaneműjét ellopta. A feljelentéssel egyidőben nyomozást is kezdett a tolvaj kézre- kerítésére. Szemlét tartottak a pályá- udvaron is, ahol azt állapították meg, hogy egy fiatalkorú leány hordja az egyik ellopott ruhát. A leányt rendőr- kézre adták. Kihallgatása során beis- mertte, hogy ő követte el a lopást Pintye Miklósné hajdúböszörményi asz- szony társaságában, aki már vissza is utazott Szoboszlóra. A tolvaj leányt Grizetbe vették és Szoboszlóra vitték, hogy szembesítsék Pintye Miklósné- val.

— Megitták a csontváz egészségére a százéves szilvóriumot. A kistárkányi útépítésnél az elmúlt napokban egy ősrégi sírra bakkantak, melyben egy csontvázat és annak koponyája mellett egy régimódi félliteres üvegedényt találtak, mely szurokkal volt lepecsételve. Az útépítők először azt hitték, hogy a bodrogszerdahelyihez hasonló honfoglaláskori sírra bakkantak. A vizsgálat azonban megállapította, hogy ez a sír a múlt század közepéből származik és a száz év előtti temetés alkalmával ősrégi magyar szokás szerint nyilván a halott legkedvesebb tárgyát helyezték el a sírban egy pintes üveg alakjában. Az üveget felbontották és abban jófajta érett pálinkát találtak. A munkások, akik a százéves „üzes vizet” jóízűen elfogyasztották, azt állítják, hogy az üvegben elsőrendű szilvórium volt.

— Rombelási tervet lepleztek le Amerikában. Newyorkból jelentik: Edgar Gray Hoover, a földalatti szervezkedések felderítésével megbízott hivatal vezetője egy cikkben azt írja, hogy egy összeesküvésnek jutottak a nyomára, amelynek az volt a célja, hogy a „Memorial Day” alkalmával 30 amerikai hadianyaggyárban rombolásokat végezzenek. Az összeesküvésnek azt volt a tervük, hogy magánrepülőgépekről bombázzák az amerikai hadianyaggyárakat. Az összeesküvésre a sajtó figyelmeztetése hívták fel a figyelmet és kellő időben hozott elővigyázatossági intézkedésekkel megghiúsították.

— Kétfélmillió pengő kölcsön lakásépítésre. A Lakásépítési Állandó Bizottság az elmúlt év folyamán, vagyis tavaly július 1-től ez év június 30-ig 2.064.000 pengő házépítési kölcsönt folyósított. Az összegből 236 igénylő kapott kölcsönt és így jelentős családi-ház építkezés indult meg. Itt a LÁB-nak az az akciója, hogy az ipari szakmásoknak is juttat házépítési kölcsönöket, nagy szerepet játszott.

— Kőcsöl Lajos 40 éves favágó tegnap este összeesett vadházasársával a Csokonai uca 10. szám alatti lakásukon. Az asszony konyhakéssel támadta meg az embert és bal felső karján nyolccentiméteres, csontig hatoló vágást ejtett rajta. A mentőállomáson kötötték be, onnan saját lábán távozott. Orvoshoz utasították.

— A miskolci polgármester gyakorlati javaslatokat tett a közellátási miniszternek. Ezerint a téli szükséglet biztosítására zsírból, hüvelyesekből, lisztből, burgonyából és egyéb elrakározható élelmiszerekből nagyobb tért kell szerezni a város. A közellátási miniszterium elfogadta a polgármester előterjesztését.

Gyászrovat

Günther Emil 56 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 4 órakor lesz a 3-as ravatalozó teremből. Temetését a Gebauer-cég rendezi.

Özy. Dancsy Kálmán Varró Angéla 42 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 5 órakor lesz a 3-as ravatalozóból. Gebauer-cég rendezi.

Román János temetése ma délután 5 órakor lesz a hármast ravatalozó teremből. Fehértől vállalata rendezi.

Károlyi Antalné Erdélyi Róza 34 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Rákóczi u. 49. Dankó temetkezési vállalat.

TEMETKEZÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!

Stegmüller Vilma

74 éves korában elhunyt. — Temetése szerdán délután fél 6 órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozó terméből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Péterfia uca 42-44. — Dankó temetkezési vállalat.

Columbuszt rövidesen szentítik avatják?

Zürich, aug. 4. A »Die Tat« berlini tudósítója a nunciaturához közelálló körökből arról értesül, hogy Columbus Kristóf szentéavatása közvetlen küszöbön áll.

— Szabó Béla jászkeséri gazda összeesett vadházasársával, elverte, mire az asszony a kútba ugrott. A szomszédok mentésére siettek, de a férfi karóval hadonászva meg akarta akadályozni, hogy kimentessék. Szándékos emberölés kísérlete miatt eljárás indult ellene.

MINDENKIT ÉRHEK BALESET, EZÉRT A BALESETBIZTOSÍTÁST SENKI SEM NÉLKÜLÖZHETI!

— Gyón község fiai nagy szeretettel és rajongással viseltetnek Gyóni Géza emléké iránt. A falu népe néhány hét óta gyűjtést indított, hogy a költő hamvait hazaszállítsák Krasznajarszkból. Azt remélik, hogy a magyar honvédek eljutnak Krasznajarszkgig s akkor a szállítsanak nem lenne akadály. Ha a magyar katonák nem hatolnának olyan messzire orosz földre, akkor szobrot emelnék Gyóni Gézának.

— Zágrábban hétfőtől kezdve tilos minden éjszakai közúti közlekedés és a vendéglők és kávéházak este 9-től hajnali 5-ig zárva tartani kötelesek.

— A legutóbbi angol légitámadás, melyet Berlin ellen kíséreltek meg, 25 halálos áldozatot követelt.

— Kaszával vágta le a felesége lábát. Kaiser Borbála, egy soproni fiatalasszony a napokban ebédet vitt mezőn dolgozó férjének. A férj éppen kaszált, mikor felesége mellé ért, nem vette észre az asszonyt és olyan szerencsétlenül vágott a kaszával, hogy az asszony jobb lábát teljesen leszlette.

— Pest környékén tegnap pusztító vihar vonult át. Helyenként mogyorónyi nagyságú jégeső zuhogott, mely néhol húszszázalékos kárt okozott a gyümölcsösökben.

Augusztus 12 és 13-án lesz a kirakodóvásár

Az elsőfokú iparhatóság értesíti a város közönségét és az érdekelt vásári iparosokat és kereskedőket, hogy a Nagyboldogasszony napi országos ipari és kereskedelmi kirakó vásár 1941. évi augusztus hó 12-én és 13-án (kedden, szerdán) lesz.

Az országos vásáron a jögerős 44.125—1940. VI. számú polgármesteri határozat folytán zsidó kereskedők és iparosok árusítás céljából részt nem vehetnek.

A Nagyboldogasszony napi országos vásárra kiadott helyfoglalási engedélyek érvényesek azzal, hogy azok a vásári iparosok és kereskedők, akik a Szent György napi országos vásáron nem jelentek meg, kötelesek az alábbi időpontokban a helyfoglalási engedélyt kiváltani. A helybeli vásári iparosok és kereskedők részére augusztus 8-án és 9-én (pénteken és szombaton) az említett napokon délután 4 órától 7 óráig adja ki az elsőfokú közigazgatási hatóság a helyfoglalási engedélyeket a Kossuth uca 20. szám földszint 42. számú hivatalos helyiségében.

A helyfoglalási engedélyt igénylő

Sirkövek műköből és termésköből olcsón kaphatók

Debreceni Műkögyár Rt.-nél
Fürdő uca 2. szám.

vásári iparosok és kereskedők kötelesek iparigazolványukat, iparendélyüket, valamint keresztyén származásukat igazoló okmányaik (születési anyakönyvi kivonataikat és születési anyakönyvi kivonataikat) magukkal hozni, amely okmányok a helyfoglalási engedélyt kiállító tisztviselőnek bemutatandók.

A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában alkotott 313—1903. bkgy. számú szabályrendelet 5—11. §-ai alapján a vásári rend fenntarthatása érdekében a jelzett napokon tartandó országos ipari és kereskedelmi kirakó vásár alkalmával az elsőfokú iparhatóság a helyfoglalási és sátorverés kezdő időpontját 1941. évi augusztus hó 11-én déli 12 órában állapítja meg. A jelzett időpont előtt árusító helyet elfoglalni, árusító sátrat, lacikonyhás sátrat verni, mutatványos sátrakat, körhintákat felállítani tilos. Az elsőfokú iparhatóság.

Közgazdaság

Debreceni állatvásár. Felhajtottak 235 lovat, eladtak 117-et. Szarvasmarhából a felhajtás 543 volt, eladásra került 402. Árak: vágó ló 92—230 P. silány igásló 103—258 P. közepes igásló 490—750 P. Jöminőségű vágómarha élősúly kg-ként 90—118 fillér, közepes 73—90 fillér, silány minőségű 50—73 fillér, Borjú 110—142 fillér, növendék 75—115 fillér, tinó, ökör 95—115. Fejőstehén darabja 315—750 pengő. — Az irányzat élénkülő volt.

A kölesre is kiterjesztik a gabona-rendeletet. A kormány június 29-én rendelettel szabályozta a gabona- és lisztforgalmat. A közellátási miniszter most a rendelet rendelkezéseit a kölesre is kiterjesztette. Azt, aki a köles-takarékos gazdálkodásra vonatkozó rendelkezéseket megszegi, vagy kijátssza, megbüntetik.

Terményfőzsdén az árak változatlanok.

Paál Jób riportregénye Jugoszlávia összeomlásáról

Európa mappájáról legucl egy ország

32-ik közelemény.

Másnap reggel ahogyan állunk a verandán, a szomszéd házból valaki integet felénk.

Átmegyünk a kerten és olyan ötven körüli ember megszólt: gyertek! Bevezet a szobájába, csinos, tiszta volt a szoba és családi képek a falon. Kiszól az udvarra valamit a feleségének és öt perc múlva csiszolt üvegek állnak az asztalon és porcelláncsészében hamisítatlan török kávé. Jó bor az üvegben. A fiókból csomag dohány és cigarettapapír kerül elő. Zsebembe nyomja.

— Én is lenni hadifogoly Magyarországon. Komárom megye, csallóközi járás, Aranyos község. Jó dolgom nagyon... Nem félni, itt lenni nekem jó dolog... Mink nem elfelejténi, hogy magyarok jó emberek...

Bozsidar Rackovicsnak hívták a szomszédunkat, azt hiszem, hogy ő volt a legzadagabb ember Rogacsán. Malma volt, olajjal jártak a gépei, nagy fűszerüzlete a sarkon, földjei, üzlete a vejének, fiának és a veje házában volt az egyetlen üzemképes rádió. Most nem működött, mert nem volt akkumulátor. A Bozsidar malmában magyar molnár dolgozott, a Nikola, aki Baranyából került el ide és a házigazdám hugát vette feleségül. A bolt előtt hosszú pad állt és itt volt a kaszinó. Ide jártak az emberek és itt beszéltek meg az eseményeket. Két út is keresztezte egymást Bozsidar boltjánál és az úton túl terpeszkedett hatalmas négyzetalakú épületével a kafana.

A verandámról oda lehetett látni. Ott ült minden délelőtt a kafana előtt és hangosan mesélt a mladenováci csatáról...

A parasztlak hallgatták... Literszámba fizette a forró sumadijai teát...

Dohány nem volt a faluban. De Bozsidar minden reggel zsebembe csusztatott egy paklit. Igaz, hogy komisz kapadohány volt, előbb szét kellett törni a tenyeremben, de felette jól esett. Imre sógor minden délután meglátogatott. Megkértem rá, ha van a faluban borbély, küldje el. Mondta: az öcsém a borbély, mindjárt küldöm...

Fél óra múlva meg is érkezett. Bocsánatot kért, hogy sokáig jött, de a dísznókat etette... Éreztem is rajta... Lyukas skatulyában hozta a szerszámját. Leoldotta a nadrágszíjat, ráköpött és megélesztette a beretvát. Pohárban vizet hoztam ki a szobából, az arcomat a kezével beszappanoztam. Csak úgy seregett a kés alatt a két hetes szakáll. Négyeszer is meg kellett élesíteni a beretváját, amíg elkészült velem. De: úgy éreztem, mintha újra születtem volna. Utánam Gyuri beretvázkozott. A kettőnk megberetvázásért fizettünk öt dinárt — ötven fillért — és a „mester” bocsánatot kért, hogy ilyen sokat kért, de tetszik tudni — mondta — minden olyan drága... Ha akarjuk, ajánlkozott, szerez cigarettát is. Az van rányomatva, hogy: „katonai cigaretta”. Két dinárba kerül darabja. Este hozott is kettőt, többet nem tudott szerezni... Mondtam: több nem is kell... A kapadohány mennyei élvezet volt ehhez a katonai cigarettához képest...

Minden reggel nyolckor a jegyzőnél jelentkeztünk. Ő is mindig megkínált cigarettával. Rendesen olyannal, amit maga sodort. Milorat Mirosvicsnak hívták a jegyzőt és beszélgetés közben sült ki, hogy a hugával egy házból laktam Belgrádban. Ott szorongtunk egymás mellett a pincében virágvasárnapján. A jegyző volt a falu esze, intelligens, sokat olvasott ember. Az eseményekről azonban annyira tájékozatlan volt, akár csak mi, vagy bárki is a faluban. Ujság nem jött, a rádió nem szólt, senki sem tudta, hogy mi történt. A falun átvonuló menekülő katonák a legremsőbb híreket hozták. Annyi fantázia és Hány János-szerű mese volt e hírekben, hogy még őrni sem érdemes róluk.

...A falu napokon át várta a németeket... Láttam a jegyző asztalán egy kézzel írt plakátot, gót betűkkel ezt írta valaki németül a pakkendlire: „Kis türelmet kérünk tisztelt Uram! Nyomban megérkezik a községi tolmács, aki rendelkezésükre áll. Mély tisztelettel az Előljáróság”. Kérdezem: ki írta a plakátot. Mondják egy belgrádi hírlapíró. Ozerovics úr, az Avala igazgatója. Udvarias, kedves ember. Ott tartották tolmácsnak. De ő sem tudott semmit.

Egy héti úgy éltünk a faluban, mint Robinson a szigeten... A pap, aki olyan melegen szót emelt az érdekünkben, elmenekült a hegyek közé. De harmadnapra hazaérkezett és sokat jártunk hozzá. Felesége Temesváron járt intézetbe és tudott németül is. A jegyző minden délután ott volt a papnál. A faluban vagy százötven menekült volt. Közöttük ott beszéltek magyarul. Egy bájos zentai asszony, aki folyton sírt, mert nem kapott hírt az uráról.

Egy héttel megérkezésük után megszólalt a Bozsidar vejénél a rádió. De akkor már német híreket közvetített Belgrád...

(Folytatása következik.)

**HA NYARALNI MEGY,
VAGY HOSSZABB IDŐT TÖLT TÁVOL OTTHONÁTOL:
BIZTOSITSON BETÖRESES LOPÁSI KÁR ELLEN!**

SPORT

A játékezők testületének debreceni kerülete tisztújító közgyűlést tartott vasárnap. Tamássy László elnök ismertette a kinevezett tisztikart. Elnökök: Tamássy László, pénztáros: Baranyi Illés, főtitkár: dr. Thomas Henrik, titkár: Paál Antal, ellenőr: Kovács Lajos, ügyész: dr. Kocsis Sándor, háznagy: ifj. Szabó Kálmán, orvos: dr. Csicsák György, fegyelmi egyesbírók: Auer Kálmán, vitéz dr. Makády Béla, jegyző: Gorondi Imre, intéző egyesbíró: Boros Béla, jegyző: Vajna Péter, játékezőkötődő bizottság tagjai: id. Szabó Kálmán, Boross Béla és Sass Béla. Ellenőrző bizottság: dr. Csicsák György, dr. Nagy Zsolt, Szabó Kálmán, oktató bizottság: dr. Juhász Attila, Auer Kálmán, id. Szabó Kálmán, Fedák László.

Debrecenben vendégszerepel vasárnap a DIMÁVAG. Debrecenben igen nagy érdeklődés előzi meg a DIMÁVAG vendégszereplését. — De nemcsak a DIMÁVAG vendégszereplését, hanem a DVSC is. Ezen a mérkőzésen mutatkozik be komoly mérkőzésen először Berecz, a volt diósgyőri játékos, Zilahi, a NAC ifjúsági csatára és még két jó próbajátékos is. A mérkőzést a Stadionban játsszák, mert a

DVSC-pálya füvesítését már megkezdték.

Daral szép sikere az országos öklövívó bajnokságokon. A DTE kiváló fiatal öklövívója a harmatsúlyban indult. Derekasán megállta a helyét, mert első ellenfelét, Szabó BSZKRT-ot legyőzte, a bajnok Bogácsról tisztes vereséget szenvedett. Artner ellen is győzött volna, de a BVSC öklövívója nem állt ki ellene. Végeredményben tehát négy ponttal második lett Daral, a bajnok Bogács lett hat ponttal. — A bajnokok: Pogány BVSC, Bogács WMTK, Frigyes BSZKRT, Papp Lapterjesztők, Torma II. BTK, Szalay BSZKRT, Jászai WMTK, Szolnoki BSZKRT.

Debreceni atléták az olaszok elleni válogatottban. A szombaton és vasárnap Olaszország ellen kiálló magyar válogatott atlétacsapatba került két debreceni atléta is: a kiváló sprinter, Korompai és az elmut vasárnap igen jó eredményt ért el dr. Kapros is. Debrecenben nagy érdeklődéssel várják a debreceniek szereplését és biznak abban, hogy megállják a helyüket.

A nagyváradi úszókongresszuson lebonyolított kerületközi verseny végeredményei: 1. Északnyugat 47 pont, 2. Dél 46 pont, 3. Észak 30 pont, 4. Délnyugat 29 pont, 5. Székelyföld 18 pont, 6. Északkelet (ide tartozik Debrecen) 7 pont, 7. Északkelet 5 pont.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Várjon csütörtökön délután 4-kor. Vágyom maga után. „Rózs.” jelge. 113

**ALKALMAZÁST
nyer férfi**

Jó megjelenésű fiatal, öskeresztény urat, aki az üzleti életben már tevékenykedett és irodai munkák végzésére is képes — alkalmazunk. Kimerítő és sajátkezűleg írt ajánlatot, fizetési igény megjelölésével „Örökös állás” jellegűre a kiadóba kérünk. 1862.

Fedrástulajdó felvesz. Bíró, Deák Ferenc 26. 219

Megbízható munkaszereplő kifutó fahordásra azonnal felveszek. Kunkli, Jerikó 39. 215

Fedrásszereplést magas fizetéssel állandóra, — vagy kisegítőnek felveszek. Rácz, Budai Ezsaiás 44. 208

Cipész munkásokat felvesszünk. Cipőgyár, Piac 71. 209

Felvétetnek cipész és eszmiadimunkások bakanesmunkára. Csapó 28. a szövetkezetnél. 210

Egy jó munkás fiatal sütősegéd felvétetik. — Kozma sütőde, Munkás 43. 204

Étős fiút, jómagaviseletűt, állandó munkára felveszek. Csapó 67. 200

Nagyforgalmú vendéglő keres azonnalra elsőrendű szakácsot. Ajánlatokat Mátyás étterem és kávéház, Nagyvárad, Szilágyi Dezső u. 5. 198

**ALKALMAZÁST
keres férfi**

Szabótanulónak 15 éves fiú elhelyezkedne. Cím: Grozinger Béla, Hajdúbagos. 146

Cséplésnél gépeszi helyettesítést vállalok. — Cím: Huszár László, Hajnal 5. 183

**ALKALMAZÁST
nyer nő**

Perfekt gép- és gyorsírónt ideiglenes munkára napidíjjal felvesz Fonciere Biztosító vezérigénynöksége. Piac 58. I. em. 149

Bentlakó szoptató dajkát keresek azonnalra. Dr. Mitrovics Tiborné, Jókai 9/b. 206

Tanulóleányt fizetéssel felvesz Vajda Ilona káplaszalon. Szent Anna 3. 192

**HÁZTARTÁSI
ALKALMAZOTT**

Jól főző mindenest keresek jó bizonyítványokkal aug. 15-re vagy szept. 1-re. Jelentkezés vasárnap délután 4-5-ig Hatvan 6. II. lépcső I. em. 20. 164

Gyermekszereplő bejáró. Leány azonnal felvétetik. Szabó, Beresényi 47. 110

Étkezdébe munkabíró bejárónőt egész napra felveszek. Kossuth 28. 212

Bejáró takarítónő, 40—50 éves, 10 órától 2 óráig fizetéssel, kosztal felvétetik. Hadházi 9. 202

Bejáró kisleány felvétetik. Széchenyi 6. Újság, könyv, papírüzlet. 199

Bejárónőt délelőttre felveszek. Hadházi 31d. Kövesdi. 116

Bejárónőt azonnalra felvesz Gimes, Arany János 54. Keresztépület. 113

AJÁNLAT

Függönyöket, csipkeszövet, köplanyagokat, sőtétképpetyes és mintás imprímé anyagokat olesón. Rothermere 36. Keresztépület. 1630 vv.

GYERMEK sportkosci, teljesen új, eladó. Pethő népművészeti szaküzlet, Szent Anna u. 10. 218

Figyelem! Megnyílt a híres „Bagolyvár” csárda. Olesó árak mellett kellemesen szórakozhat. Kerthelyiség, kuglipálya. Keresztyn vezetés. Tulajdonos Madar Imre. 1776

Legolesóban fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Vasutas, katona, pilóta, egyenruhákat bizalommal készítesse Tegdesnél, püspöki palota, Déri sarok. 1538 8. 30

Varrógépek, kerékpárok, alkatrészek minden géphez olesón. Javitások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Eisenberger, Csapó 101. 644 8. 17

Prima élesdi oltott és darabos méz, cement, gipsz, folyambomok és egyéb építési anyag állandóan kapható Kárpátjai Fa- és Szénkereskedelmi Kft-nél, Debrecen, Széchenyi 8. Telefon 15-47. 1794 8. 5

Aranyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1085 8. 31

Póluskairást ciángázal, lakások vizsgálata felelősséggel vállal Eis-Zoltán, Kigyó ucca 5. szám 695 10. 17

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39. 800 vv.

Zománcozott tűzhelyek szakszerű javítása. Képzett kályhák samottozása. Tűzhelyek és kályhák raktáron. Levesik, Csapó 87. 144 10. 5

Légoltalmi víztartályokat, boros, ecetes, cseres, forgó hordókat készít Varga, Hatvan 68. 719 8. 18

Ciánostasson Csala ciánostó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi u. 9. Telefon 14-27. 711 9. 20

KERESLET

Fogaranyat, ékszer, ezüstöt legmagasabb árban veszek. Fränkel, Piac 56. ezelőtt Frohner mellett. 1141 8. 24

Megvételre keresek 1 méter 20-tól 1 m 50 cm. csüestávolságú vasestergapadot, prizmat, jókarban, teljes felszereléssel. Hatvan 59. Neumann Tibor. 189

1—2 lóerős villanymotort vennék. Cím a kiadóban. 193

OKTATÁS

Naményi Zoltán gyorsíró, gépiróskoláiban nyári tanfolyam. Vidékieknek vasútközvetmény. — Államvizsga. Batthány 1. 1268 8. 28

BÚTOR

Minek a fényes karkat, amikor olesóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat előnyös fizetési feltételekkel, udvari bútorüzletben, Piac 71. 584 8. 15

Hálószobák, ebédők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 752 10. 19

Eladó teljes szilfa háló bútor sodrony ágybetéttel, 10 m két fűtő, 8 m előszoba gyökérszőnyeg. Vilmos császár körút 66. 1868

Modern háló, kombinált szekrény, fotelek konyhaberendezés, fűszerberendezés. Kossuth 51. 1788 10. 4

**AUTO
MOTOR KERÉKPÁR**

Strapabíró oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cím a kiadóban. 865 vv

**ÁTADÓ
ÜZLET VENDÉGLŐ**

Hirdetmény! Berettyóújfaluban a Bethlen tér 2. szám alatt lévő Liszt-féle szálloda, étterem és kocsmahelyiség családi ok miatt azonnalra bérbeadó, vagy egészben, esetleg két részben is eladó szabadkészből. Közlelbi felvilágosítást fenti cím alatt Liszt Lajos tulajdonosnál. 1770

Úrfedrástulajdó eladó vagy átadó, női fodrászatra alkalmas, víz, gáz bevezetve. Cím: Kigyó u. 32. Faraktár. 217

**ÜZLET MŰHELY
RAKTÁRHELYISÉG**

Kiadó szuterén helyiség, 4x5 m., raktár vagy lakásnak. Vörösmarty 21. 131

**KIADÓ LAKÁS
egyszobás**

Egyszobás lakás mel. lékhelyiségeivel Földön rendezett udvarban magános úrnőnek kiadó. Cím a kiadóban. 1909

LAKÁST KERES

Egy nagy szoba, konyha, vagy két kisebb szoba, konyhas lakást keres Beregszászi Kálmán, a városi fürdő pedikűröse szept. 1-re. Biztos fizető. Szíves értesítést kér 6 filléres lapon vagy 26-00 telefonon. 214

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba kiadó, központi fűtés, fürdőszobahasználat. Kónya trafik, városháza. 128

Egy szép nagy szoba bútorral, vagy bútor nélkül is azonnal kiadó. Szent Anna 5. 216

Kiadó különbejáratú bútorozott szoba több személynek, strandhoz közel, napozó terraszhasználat. Andrassy út 39. 201

Uccai bútorozott szoba, közös előszobahasználat, két személynek is kiadó, Arany János 19. 114

Különbejáratú bútorozott szoba Nagyerdőnél kiadó. Ugyanott eladó két szekrény és gyermeksportkosci. Simonyi út 36. 194

ELVESZETT

Elveszett egy platina karkötő július 30-án, közepén egy nagyobb, két oldalt két kisebb briliánskövel. Becsületes megtaláló vagy nyomravezető illő jutalomban részesül. — Vendég 82. Blumnál. 196

Simontfy uccától a rendőrség elveszett egy Lairon Lörinc névre kiállított kerékpárbejelentő, megtalálójára szíveskedjék beszolgáltatni Burgundi 2. alatti étkezdébe. 195

VEGYES

Grafológusnő bárkinek kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 133

**HASZNÁLT
RUHA — CIPŐ**

Férfi félcipő 41-es és 43-as nyári és női ruhák eladók. Miklós 4. földsz. jobbra. 207

INGÓSÁG VÉTEL

Kenyérhajat veszek, érte is küldök. Domokos Lajos u. 6. 851

INGÓSÁG ELADÁS

Fa-és bronzsilárok eredeti régi és stíl bútorok, ülőgarnitúrák és vitrinek stb. legolesóbban beszerezhetők. — Ingóságkövetítő, ref. püspöki bérpalota. 1131 vv.

Eladó háromszobás, hatszárnyú, redőnyös 150/130 cm. belmértű ikerablak. Zápolya u. 17. 220

Fodrászberendezés, — tűkrök, forgószékek, asztali felszerelések eladók. Nagy, Kétszobás tizenhárom. 213

Nagykapu jókarban gazdálkodóknak való olesón eladó. Hajó 8. Rozsóné. 203

Ajtó, vaskályha, ablakok eladók. Balogh M. 6. 197

Eladó 1-es rész, gerely, 3-ágú vasvilla, kátránykanna, rézvícesap, kályha, — krumplilőrő sertéseknek. Kandia 7. 1. ajtó. 1367

Fedrástulajdó gépek — sürgősen eladók, darabonként is. Csapó 84. 188

Táptartályos orvosi mosdóberendezés, fürdőkályha, autogeiserek, fürdőkád olesón eladók Szent Anna 8. 115

**INGATLANT KERES
MEGVÉTELRE**

4—500 négyszögletes kerti földet vennék havi törlesztésre, közvetítőt díjazok. Éliás, Erzsébet u. 10. 1143 vv.

Kétszobás, keres kis családi házat keresek megvételre. Ajánlatot „Adómentes” jellegűre. 1356

ELADÓ HÁZ

Füncán emeletes bérház és Debrecenből 50 kilométerre állomás és országút mellett 30 hold fekete tanyás birtok eladó. Cím a kiadóhivatalban. 211

Létai út 9. számú ház szőlővel együtt vagy házheleknek is eladó. Bővebbet ott a tulajdonossal. 190

FÖLDBÉRLET

Hajdúszoboszlón, a fürdő mellett lévő Bánom-szőlőkertben egy 944 □-öles és egy 832 □-öles telek eladó. Cím a kiadóban. vv. 260

Föld bérbeadó 16 holdas Fancsikán, tanyás, tehenészetre is kitény. Pataky, Péterfia 53. 205

Bánkkal határos 193 kat. hold homokbirtok kedvező bérleti feltételek mellett kiadó. Értekezhetni Csajó 21. Ügyvédi iroda. 1525

Kiadó 15 hold föld tanyával. Dégenfeldtéri vassátor 8. Lókodiné. 158

ELADÓ FÖLD

Horthy-kertben 200 □-öl konyhakert veteménye elkészítés miatt eladó. Farkas, Széchenyi u. 60. 1328 v. v.

Nyole hold tanyás föld szőlővel Bellegető 90. sz. alatt eladó. Érdeklődni Beresényi u. trafik. 713 8. 3

Föld, 10 hold prima, eladó újlétai határban egy tagban. Bővebbet Balmazújváros, Széchenyi u. 55. Kerekes. 184

ELADÓ ÁLLAT

Angóranymű, olven darab, gyönyörűek, fajtisztítók olesón eladó. Sági István, Nádodvár. 127

Eladó 6 darab héthónapos szimultánzótt süldő, Apafi 87. 185

Szerkesztőnő felelős:

PÁLFI JÓZSEF
Kiadónő felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja o
RSZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY.